

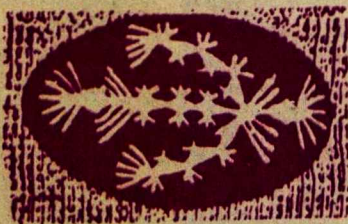
Nepriklausoma

Lietuva

• LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 8 (52-ji metal) • 1992 m. Balandžio-April 15 d. • DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. • Tel.: 366-6220 • \$ 1-

ŠVIESIŲ PRISIKĖLIMO IR PAVASARIO ŠVENČIŲ
LIETUVIAMS LIETUVOJE IR VISAME PASAULYJE!

ĮVYKIŲ APŽVALGA

h. n.

**BOSNIJA-HERCOGOVINA
NEPRIKLAUSOMA
VALSTYBĖ**

Komunistinei Jugoslavijai negailestingai sutrupant nuo jos neseniai nubalsavusi atsiskirti Bosnija-Hercogovina jau oficialiai pripažinta JAV, Kanados ir Europos Bendrijos. Su tuo dar vis nenori sutikti serbų imperialistų valdžia, komunistinės diktatūros laikais kumščiu valdžiusi dirbtinai po Pirmojo Pasaulinio karo sulipdytą ir taip pat serbų karališkos giminės valdytą Jugoslaviją. Dabar Kroatijai ir Slovėnijai jau anksčiau atsisakyti, o Bosnijai-Hercogovinai pasiskelbus nepriklausoma valstybe, serbų kariniai daliniai bando jėga išlaikyti nebesulipdomą senąją jungtinę respubliką. Tūkstančiai nekaltų gyventojų ir karių žuvo civiliniame kare su Kroatijos apsaugos daliniais, kurie sugėbėjo atremti reguliarios serbų kariuomenės puolimus ir apsaugoti didelę dalį Kroatijos teritorijos nuo serbų okupacijos. Panašiai teks už savo naujos respublikos teritoriją kovoti ir Bosnijos-Hercogovinos piliečiams. Atvykstantys Jungtinių Tautų taikos daliniai, reikia tikėtis, sugėbės tas aršias savitarpines kovas nuslopinti. Jungtinių Tautų taikos dalinių apimtį bus apie 10,000 karių iš įvairių kraštų, jų tarpe ir iš Kanados. Didesnė dalis jų jau atvyko ir užėmė nurodytas pozicijas.

**RUSIJA RUOŠIASI ĮSIVESTI
ČEKIŲ SISTEMĄ**

Kaip keistai neatrodytų Rusijoje (kaip ir visoje buv. Sovietų Sąjungoje) visokie apsimokėjimai vyko grynais pinigais. Nors banke galima buvo laikyti santaupas, bet čekių sistemos nebuvo, kaip nebuvo ir kredito kortelių.

Dabar Rusijos Centralinis Bankas pranešė, kad verslininkai ir bendrovės turės mokėti čekiais ar kitomis nebanknotinėmis priemonėmis, kad palengvintų rublių spausdinimo našta. Rezervuose yra tik 3-5 dienoms banknotų ir mašinų vos spėja atspausdinti

naujus.

Kita naujiena- atspausdinami nauji 200 rublių banknotai.

P pinigų-banknotų kontrolė, pristabdanti infliaciją reikalinga, nes to reikalauja ir IMF (Tarptautinis Finansų Fondas), jei norima gauti 24 milijonų dolerių (arba 22 mil. eur.) paramos. Iš tos sumos bus paskirta 6 milijonai dol. rubliui stabilizuoti.

Jegor Gaidar pareiškė Rusijos parlamentui, kad Rusija iki šių metų pabaigos turėsianti pastovų rublį ir sąlygos būslančios tokios, kad jau galima tikėtis nepaprasto ekonomijos pagerėjimo.

**JELCIN'UI TRUKDO
SENIEJI BOLŠEVIKAI**

Tebevykstančiame Liaudies Deputatų kongrese, kuris išrinktas dar prieš reformų pradžią, ir todėl jame prikaišiota nemažas skaičius senųjų komunistų partijos bonžų, visokiais būdais trukdoma Jelcin'o vyriausybei vykdyti ekonomines ir politines reformas. Bandoma net apriboti jo prezidentines galias, skiriant ministerius savo kabinetui. Štai, Jelcin'ui ir didesnei daliai jo šalininkų nesant vienoje eilinėje kongreso sesijoje, buvo nubalsuota ne tiksliai pristabdyti ir atskiesti ekonomines Rusijos reformas, bet ir iš paties Jelcin'o pareikalauti atsistatydinti iš ministro pirmininko pareigų. Jelcin'as tas pareigas perėmė, norėdamas laikinai geriau koordinuoti prezidento ir min. pirmininko postus. Jis buvo pažadėjęs po pusmečio paskirti naują min. pirmininką, bet Kongresas pareikalavo tai padaryti jau š.m. liepos mėnesį. Dėl tokios Kongreso sauvalės, visas Jelcin'o kabinetas nutarė atsistatydinti. Stebėtojai teigia, kad būsiąs surastas kompromisas.

**GORBAČIOV'AS
APKLAUSINĖJAMAS APIE
FINANSŲ LIKIMĄ**

Iš Maskvos pranešama, kad Rusijos prokurorai praveda Gorbačiov'o apklausinėjimus apie Komunistų Partijos finansines transakcijas. Komunistų partija,

vadovaujama Gorbačiov'o, yra kaltinama perkėlimu milijonų dolerių į slaptas užsienio sąskaitas prieš pat ir per pučą 1991 m. rugpjūčio mėnesį.

Aleksandr Zviagintsev'as, Apklausinėjimų K-jos pirmininkas pareiškė, kad Gorbačiov'as yra pakvies-tas liudyti, tačiau nėra laikomas namų arešte.

**PLO VADAS YASSER
ARAFAT IŠLIKO GYVAS**

Š.m. balandžio 8 d. pasisklido žinia, kad Palestiniečių Išlaisvinimo organizacijos (PLO) vadas Y. Arafat'as žuvo lėktuvo avarijoje pietinėje Libijos dykumoje, lėktuvui bandant nusileisti siaučiančioje dykumų smėlio pūgoje. Žinia pasirodė neteisinga: žuvo trys igulos nariai-pilotai, bet pats Arafat'as buvo tiksliai lengvai sužeistas. Jis skrido į Tunisą, kur turėjo pirmininkauti centrinei PLO tarybai,

kuriuos 80 narių nustato PLO veiklos gaires.

Palestiniečiai džiūgavo, o vienas Izraelio ministrų pareiškė, kad dėl Arafat'o mirties nebūtų daug gailėsčio. Kaip skelbia tarptautinė spauda, Arafat'ą nužudyti yra bandę jo prieštari, jų tarpe neabejotinai ir Izraelio saugumas, kuriam pavyko prieš kelis metus nužudyti jo artimiausią pavaduotoją. Islamo fundamentalistai nužudė jo antrąjį pavaduotoją, tad jam pačiam žuvus, būtų įvykusi tikra PLO krizė, nes kol kas tikrojo pavaduotojo nėra. Kadangi Arafat'as pastaruoju metu buvo nuosaukios politikos šalininkas, labai galimas dalykas, ir Izraelio - palestiniečių taikos pasitarimai būtų nutrūkė jam žuvus.

**LAIMĖJO RINKIMUS DIDŽI
BIRTANIJOS**

KONSERVATORIŲ PARTIJA
Visi ekspertai ir laisvų

kioskai pranašavę Konservatorių partijos, vadovaujamos John Major, pralaimėjimą, žiauriai suklydo: rinkimus laimėjo konservatorių partija. Pralaimėjo darbiečių partija (Labor Party) ir jos vadas Neil Kinnock. Galutiniai rinkimų įvykusių š.m. balandžio mėn. 9 d. daviniai: 651 vietos parlamente dabar bus 339 konservatoriai, 271 darbietis, 20 centro liberalų ir įvairių pavienių regioninių atstovų - 24.

Absoliutinės konservatorių daugumos beveik niekas nesitikėjo, buvo kalbama apie apyligtį šieju didžiųjų partijų atstovų skaičių ir didelę liberalų rolę, nusveriant parlamentą balsavimus pageidaujamon pusėn. Deja, ir liberalai prarado nemažą balsų ir keliolika atstovų. John Major dabar galės užtikrintai tvarkyti krastą dar penkerius metus.

**KANADOS DIENA TURĖTU
BŪTI ŠVENČIAMA LIEPOS
PIRMĄJA**

Robert Libman, Equality Party (Lygybės partijos) vadovas pasiūlys Québec'o provincijos parlamentui priimti įstatymą, kad KANADOS DIENA būtų švenčiama liepos mėnesio pirmąją dieną, kaip tai daroma visoje Kanadoje, o ne pirmąjį pirmadienį po liepos 1 d., kaip prieš dvejus metus Québec'o provincijos parlamentas buvo pakeitęs, neva pritaikydamas tą nuosprendį naujam Labor Standards aktui.

Praeitais metais liepos 1 d. buvo pirmadienis ir todėl sutapo su visos Kanados švente ir jos pakeitimas nebuvo pastebėtas, tačiau šiais metais Québec'o provincijoje KANADOS DIENA būtų tiksliai liepos 6 d. R. Libman teisingai tvirtina, jog KANADOS DIENA reikėtų skirti deramą respektą ir ją švęsti tada, kai ji yra kalendoriuje, t.y. liepos 1 dieną.

**IDOMŲS PARIZEAU
PASISAKYMAI**

Parti Québécois ideologai ir strategai skubiai ir nervingai bando užtušuoti savo vado Jacques Parizeau gražbylostės duobes. Š.m. balandžio pirmąjį savaitę atrodė lyg pratęsta balandžio pirmoji diena, nes Parizeau jos metu pasakė štai ką: 1) sutiko, kad esant tokiai varganai padėčiai (recession), suvereniteto problema nesanti labai

populiari; 2) pripažino, kad apie tai viešai kalbėti yra klaida; 3) tvirtino, kad jis pasitraukęs iš PQ vado pareigų, jeigu šį rudenį numatomo referendumo dėl Québec'o suvereniteto nelaimėtų; 4) grasino spirti į užpakalį visiems nepriklausomo Québec'o kvebekiečiams, jeigu jie nemokės anglų kalbos.

Visas šias baisias erezijas pasakė arba CBC pasikalbėjimo metu, arba TIME žurnalo apklausinėtoji Amerikoje.

Pekistų tarpe kilo pasipiktinimo banga, beveik reikalaujanti vado atsisakyti. Atlaidesnis buvo Parizeau ilgametis bičiulis Thibaudau, kuris tvirtino, jog visa toji maišėtis kilo tik dėl to, kad Parizeau nesąžiningas politikas, ir todėl per daug atvirai ir tiesiai sakęs tokius dalykus, kuriuos reikėtų nutylėti.

**STOGAS, KAINUOJAS
MILIJONUS DOLERIŲ**

Jeigu tie pinigai nebūtų traukiami iš montrealiečių kišenių, galima būtų juokauti. Garsusis Montrealio olimpinis stadionas, seniai ir teisingai pramintas baltoju drambliu, trupa ir plyšta kasmet tokiu tempu, kad Montrealio miestas ir Québec'o provincija nepėja mokėti už nuolat gausėjančius jo remontus. Iki šiol jie jau kainavo 55 mil. dolerių, plus 1.7 mil. dolerių už 1991 m. sutaisytą plyšį stoge. Dabar reikės dar 1.6 mil. dolerių esamojo stogo sustiprinimui ir 1½ mil. dolerių naujo stogo studijoms.

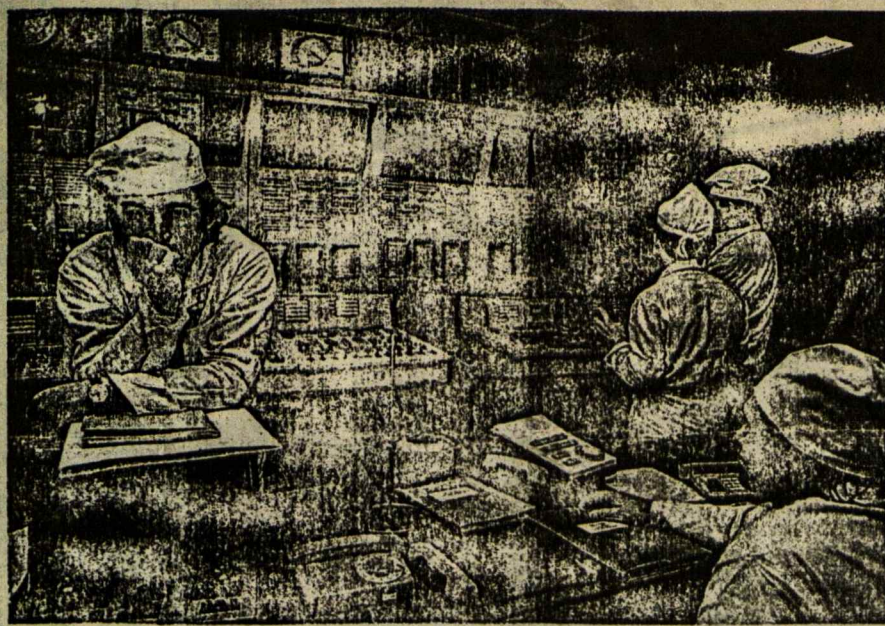
Pasirodo, kad senasis stogas yra pagamintas iš netinkamos medžiagos, neteisingai prikabinatas prie lynų, kurie yra taip pat netinkami ir turės būti pakeisti kitais.

Visa ši naujo stogo istorija kainuos dar keliolika milijonų dolerių... O tik ką baigta įrengti rezultatus rodanti didžiulė elektroninė lenta kainavo dar 17 mil. dolerių. Kas gali tvirtinti, kad Québec'as nežino, ką daro?

**ROSEMERE MIESTAS
NUBALSAVO LIKTI
DVIKALBIU**

Netoli Montrealio esantis Rosemere miestas pravedė 3-jų dienų referendumą, atsiaklaudamas savo gyventojų, ar jie nori likti miestu, kuriame prancūzų ir anglų kalbos būtų lygiai-grečiai vartojamos įstai-
/nukelta į 2 psl. /

Savo eilės laukia daug černobylių

WAITING FOR ACTION
LACK OF SPARE PARTS, FAULTY DESIGNS, POLITICAL INFIGHTING, A BRAIN DRAIN: ALL PLAGUE THE NUCLEAR INDUSTRY IN THE FORMER SOVIET UNION

/Straipsnio autoriai: Igor Reichlin at the Ignalina Power Station Deborah Stead in Moscow Peter Galuszka in New York. "Business Week", March 16, 1992.

Laisvai vertė- Birutė Nagienė/.

/ "BUSINESS WEEK" žurnalistų tyrimai rodo, kad didžiulė buvusios Sovietų Sąjungos atominė industrija svirduliuodama artėja prie nelaimės/.

Sergėj Slesarenko kontrolinio skyriaus vyriausias inžinierius, nebuvo patenkintas. Peržvelgdamas pagrindinio kompiuterio ekraną, kuriame pasirodė raudoni blykčiojimai sidabriname fone, jis galėjo pasakyti, kad pirmasis reaktorius IGNALINOS jėgainėje LIETUVOJE, per stipriai kaito. Milžiniškos pompas nepadarė gana vėsinančio vandens jėgainės šerdyje esantiems 72 pėdų ilgio vamzdžiams. Netrukus, kai kurie tų vamzdžių galėtų susinaktinti. Tą naktį, sausio mėnesio viduryje, Slesarenko 32 m. amžiaus, žliūrėjo išpūtes akis į kitos černobylinės avarijos galimybę.

Jis turėjo padaryti kritišką sprendimą. Kiti instrumentai rodė, kad visa kita toje jėgainėje veikė normaliai. Skubus krizinis išjungimas kainuotų jėgainės milijonus rublių. Irgi - panaikintų jo šeimai duodamą kas ketvirtį metų algos priedą, labai reikalingą, nes kainos kyla greitai. Skubiai galvodamas, Slesarenko leido reaktoriui toliau veikti ir užsakė naują "soft ware" (t.y. veikimo instrukcijų sistemą kompiuteriams) savajam kompiuteriui, kad galėtų be jokių neaiškumų stebėti rezultatus. Šis procesas gali užtrukti iki dviejų valandų. Per tą laiką tarp inžinierių rizikavo, manipuliuodamas reaktorių pusiau akiai.

Rizikuoti buvo verta, bet tikrai trumpam. Prieš Slesarenko's pamainos pabaigą, vėl ekrane sublykčiojo raudonai. Ir vėl dar karta. Tikrai po savaitės kompiuterio valdytojai suprato priežastį: vienas nepatenkintas darbuotojas įdiegė "virusą" į kompiuterio sistemą.

Krinkančios Jėgainės. Praėjus 6 metams po Černobyl'io jėgainės nelaimės, kuri apnuodijo plotą maždaug Delavare JAV-se didumo, komercinė branduolinių jėgainių padėtis buvusioje Sovietų Sąjungoje niekada nebuvo tokia bloga stovyje. Gal būt dviguba grėsmė, kylanti nuo "išmugeliuotų" raketų galvų ir atsilikusių branduolinių ginklų projektuotojų, kėlė šurpą valstybininkams pradėdami Washington'e ir baigiant Tokyjo. Tačiau pats artimiausias pavojus kyla iš pasenusių, nepatikimų veikiančių komercinių reaktorių. "Business Week" inspekcija, atlikta dviejose jėgainėse ir pasikalbėjimai su tuzinu buvusių Sovietų atsakingų tarnautojų rodo kaip, suhyrėjus krašto politinei sistemai (komunizmui) milžiniška branduolinė industrija palikta tikrumoje be tinkamos priežiūros.

Branduolinio reguliavimo agentūros yra sukrikusios, ir saugumo inspekcijos žymiai rečiau atliekamos. Dėl stipraus finansinio suvaržymo, nė viena iš naujai nepriklausomų respublikų neturi pakankamai lėšų išlaikyti atitinkamą jėgainių aptarnavimo lygį: įrankių gamintojai priversti pereiti į kitas gamybinės sritis- pav., rafinerijų įrenginius ir žemėse, tuo apsunkinant jėgainėms reikalingų dalių gamybą. UKRAINOJE ir LIETUVOJE kai kurie rusų ekspertai yra neprileidžiami prie įmonių, kurioms reikia pagalbos (dėl "nacionalinės įtampos", kaip rašo šio straipsnio autoriai. Tikrumoje, visi suprantame, dėl nepasitikėjimo buvusiais okupantais, kuriais ir buvo komunistinio režimo rusai. Taigi, čia jokio nusistatymo prieš tautą kaip tokią- nėra. Red.).

Visur kitur, atominį įrenginių valdytojai ir kito- kie ekspertai perima geriau apmokamus darbus įvairiose industrinėse srityse.

Apsauga irgi nieko neverta. Branduolines stotys turi tikrai kelis saugotojus, kurie dabar tikrai paviršutiniškai atlieka patikrinimus. Tai tikrai tolimas aidas to, kaip buvo daroma anksčiau, kai saugojimas buvo tolygus

"šaltojo karo" šnipų novelių aprašymams. Jėgainės tikrai buvo apjuostos įelektrintų vielų sluoksnių užtvaramis. apkarūnuotomis spygliuota viela. Trys atskiri išgirtieji KGB vienetai sergėjo, padėdami jėgainės informatorių tinklo. Visi jie nebedirba po praėjusios vasaros nepavykusio pučo. Tuo tarpu ir Vakarų branduolinės energijos organizacijos, kaip pav., International Atomic Energy Agency, neskubėjo reaguoti.

Šios dramos centre yra 15 labiausiai itariamų reaktorių pasaulyje, tokių pat, kaip tas, sproges ir dalinai išstipęs Černobyl'yje. Tokie modeliai vadinami RBMK pagamina 40% visos naudojamos elektros energijos buvusioje Sovietų Sąjungoje. Saugi produkcija nebuvo pirmaujančių tikslu, kai 1950 m.dekadoje "šaltojo karo" viršūnėje, jie buvo suprojektuoti, kad pagamintų didelius kiekius komercinės vertės energijos, tuo pačiu gaminant plutoniją atominiams ginklams. Kuomet projektuotojų klaidos iškilo Černobyl'yje, buvo įsakytas skubiai rasti priemonių patvarkyti padarytas klaidas. Tačiau - nebuvo įmanoma atitaisyti tokius toli siekiančius, RBMK projekto trūkumus: pagaminti apsaugos gaubtus radiacijos sulaikymui ištikus avarijai arba išlyginti reaktoriaus svyravimus, jeigu varonoji jėga sumenkėja.

Pavojų didina ir daugelio RBMK reaktorių išdėstymo vietovės. Kalkurie jų randasi pakraštyje didelių miestų, kaip pav., St.Petersburg'as ar Kijev'as. Kiti gal tik apie 70 km. nuotolyje, vėjui pučiant, nuo Vakarų Europos. Tad, ištikus avarijai, pavojus pasiektų labiausiai apgyventus Europos miestus. Otto Lambsdorff, Vokietijos Laivosos Demokratių Partijos vadas, sako, kad tie reaktoriai "gali sprogti bet kada".

Problemos dydis tik dabar pradeda aiškėti Vakarų Europai, kai buvo galima pirmą kartą nevaržomai apžiūrėti reaktorių. "Yra neginčijamas faktas, kad visi Sovietų reaktoriai nesaugūs", - tvirtina Heinz-Peter Butz'as, Vokietijos Reaktorių Saugumo Draugijos (esančios Koeln'e) atstovas: "tačiau RBMK reaktoriai- yra patys pavojingiausi".

Neuostabu, kad specialios inžinerijos bendrovės kaip Siemens and Asea Brown Bove ir skelbia, kad reikia uždaryti RBMK tipo jėgaines ir Vakarų vyriausybės sukurti 7.5 bilijonų dolerių fondą, kurio pagalba būtų galima pertvarkyti kitus reaktorių Rusijoje ir Rytų Europoje.

Reaktorių avarijos būtų dar ne vienintelė nelaimė. Chroniškas radioaktyviųjų izotopų sklidimas iš branduolinių įrenginių irgi labai pavojingas. Pav. vadinama Leningrad'o Branduolinės Energijos Jėgainė, kuriai priklauso 4 RBMK reaktoriai po 1.000 megavatų Sosnovy Bor vietovėje, randasi tikrai 60 km. į Vakarus nuo St.Petersburg'o. Kuomet Vokietijos atominės energijos specialistai lankėsi toje jėgainėje 1991 m., jie buvo pritrenkti, kai jų Geigerio aparatų skaitliukai pasiuto; jie pastebėjo ir gaisrines duris, kurios gerai neužsidarė.

Rusijos specialistai sako, kad strontium 90-radioaktyvaus izotopo giluminiame vandens sluoksnyje kiekis netoli Sosnovy Bor esąs 350 kartų didesnis už normalu ir kad plutonijamas- ypatingai nuodinga medžiaga - irgi randamas mažuose kiekiuose. Vien 1.300 pėdų atstume nuo jėgainės, radioaktyviosios dalelės yra 400 kartų virš normalaus lygio.

Prasiveržimai (leaks) įvyksta dėl blogai suprojektuotų sandėliavimo plotų radioaktyviųjų nutekėjimui, tvirtina Julija Khairutnikova, genetikos darbuotoja vietos ekologijos laboratorijoje ir "Greenpeace" skyriaus pirmininke.

Karštieji garai. Kita problema - trūkumas dalių patalymams. Sosnovy Bor jėgainėje iš po reaktoriaus uždangalo matosi tuzinas plonų srovelių radioaktyvaus garo. Užklausus, jėgainės direktoriaus, atsakė nesijaudindamas: "

"Tai nieko naujo. Uždengtuvai, kuriuos dabar gauname, yra labai blogos kokybės".

Jeigu buvusios Sovietų respublikos tvarkėsi su grynai techniskomis priemonėmis, gal tai šiaip taip ir pavykdavo. Bet dabartinė situacija iškelia sabotažų galimybes, kaip pasirodė IIGNALINOJE, vos neįvykus avarijai. Lietuvos policija suėmė vyresnįjį programuotoją rusų kilmės, apkaltindami jį svarbiausiojo reaktoriaus kompiuteriniu "virusu".

Nors Lietuvos kriminalinės policijos tyrėjas Kęstutis Ratšeišis sakosi iki dabar neturįs tikrų duomenų, kad programuotojas buvo politiniai inspiruotas tam nusikaltimui, įtarimas labai stiprus. Netoli esantis Sniečkaus miestas, kuriame gyvena dauguma jėgainės tarnautojų, yra Rusijos technikų sala, apsupta pasipiktinusių ir nacionaliniai nusiteikusių lietuvių. Daugelį metų rusai naudojo aukštesnį gyvenimo standartą čia dėka savo specialybės. Dabar jie privalo gauti Lietuvos pilietybę arba - išvykti iš respublikos.

Dar prieš metus, kai KGB kontroliavo saugumą, būtų buvę labai sunku bet koku būdu sabotažuoti Sovietų atominę jėgainę. Atsakomybė už Ignalinos saugumą dabar guli ant Lietuvos pečių, ką ji nenoriai prisima. Jurgis Vilemas, Lietuvos Fizikos ir Inžinerijos Energijos Tyrimo Instituto direktorius, kuriam skirta pagerinti branduolinį saugumą, sako: "Mes neturime lėšų sustiprinti jėgainės saugumą. Pagerinti reaktoriaus veikimo saugumui mums būtina reikalinga Vakarų pagalba".

Be abejonės. Tikrai Vakarų jėgainių saugumo ekspertai, bandantys rasti sprendimą Sovietų seniems reaktoriams, negali susigaudyti, kas už juos atsakingas. Vieną problemą yra tai, kad visi reaktoriai - būtų jie Lietuvoje ar Ukrainoje-, ar kur kitur, buvo suprojektuoti, pagaminti ir reguliuojami Rusijos. Institutai, kurie išmoksina branduolinius technikus ir inžinierius, randasi Maskvoje ir Tomske- Sibire. Nerusiškosios respublikos, visai paprastai, neturi jokio biudžeto nei patyrimo tvarkytis su pavojingomis jėgainėmis.

Netgi Rusijoje jėgainių reguliavimas neaiškus. Reaktorių saugumas bus prižiūrimas naujo Valstybinio Branduolinio ir Radiacijos Saugumo Komiteto. Tačiau dar neaišku, kiek jis efektingas. Komitetas pripažįsta, pav., kad RBMK reaktoriai yra ypatingai pavojingi ir turėtų būti uždaryti, bet tokio įsakymo duoti negali. Priežastis: "Neturime pakaitalo energijai" - prisipažįsta Sergej A. Adamčik'as, minėto komiteto pirmininkas.

Komitetas jau pradeda silpnėti, nes iš jo išbėgiojo reguliuotojai, dirbę Rusijos branduolinėse stotyse už menką atlyginimą. Kai kurie branduolinių renginių ekspertai griebia darbus naujai įkurtose privačiose energetikos įmonėse.

"Mes jau praradome keletą jaunų mokslininkų kooperatyvams, kur jie uždirda trigubai ar keturgubai daugiau, negu čia. Kaip mums juos išlaikyti?"- klausia Aleksandr Rimsky-Korsakov'as (garsaus kompozitoriaus vaikaitis), deputatas direktorius St.Petersburg'o Radiumo Instituto, kuriam buvo pavesta išvystyti branduolinį kuro ciklą reaktoriams. Panašiai skundžiasi reaktorių gamyklos kaip Izhorsky Zavod, didžiulis industrijos konglomeratas netoli St.Petersburg'o. Greitai sutvarkyti šios problemos negalima. Vakarai lieka vieninteliai, kur galima būtų rasti sprendimą. Vakarų ekspertai tvirtina, kad jų vyriausybės ir bendrovės privalo įsijungti. "Jie turėtų suburti tarptautines pastangas visoje Europoje ar Tarptautinėje Atominės Energijos Agentūroje, nes bet koks prisidėjimas prie sprendimo mums patiems naudingas", - pareiškė Murray Feshbach'as, Sovietų žinovas Georgetown Universitete, JAV.

/ nukelta į 4 psl...../

MES SIŪLOME LABAI PATOGIĄ KELIONĘ BE SUSTOJIMO LOT 767 SKRYDŽIU Į VARŠUVĄ

LOT skrydžius atlieka Boeing 767 didysis lėktuvas, puikiai aptarnaujant tiek verslininkus, tiek turistus.

Iš Varšuvos LOT gali suderinti nuskraidinti į 24 Europos miestus.

Daugiau informacijų gausite pas kelionių agentą LOT Polish Airlines.

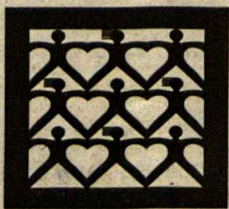
POLISH AIRLINES

LOT

LOT Polish Airlines
Montreal (514) 844-2674
Toronto (416) 236-4242

Sometimes the things we value most are the things we take for granted.

Take a moment to think about what being Canadian means to you. Canadian Citizenship. Take it to heart.

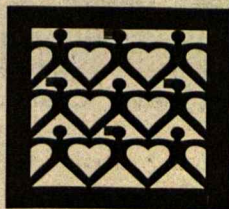

NATIONAL CITIZENSHIP WEEK
APRIL 12 TO 18, 1992

Canada

Nous avons parfois tendance à tenir pour acquis ce qui, en fait, est le plus important.

Cette semaine, prenez quelques instants pour penser à ce que la citoyenneté canadienne signifie pour vous. La citoyenneté canadienne, prenez-la à cœur!

SEMAINE NATIONALE
DE LA CITOYENNETÉ
DU 12 AU 18 AVRIL 1992

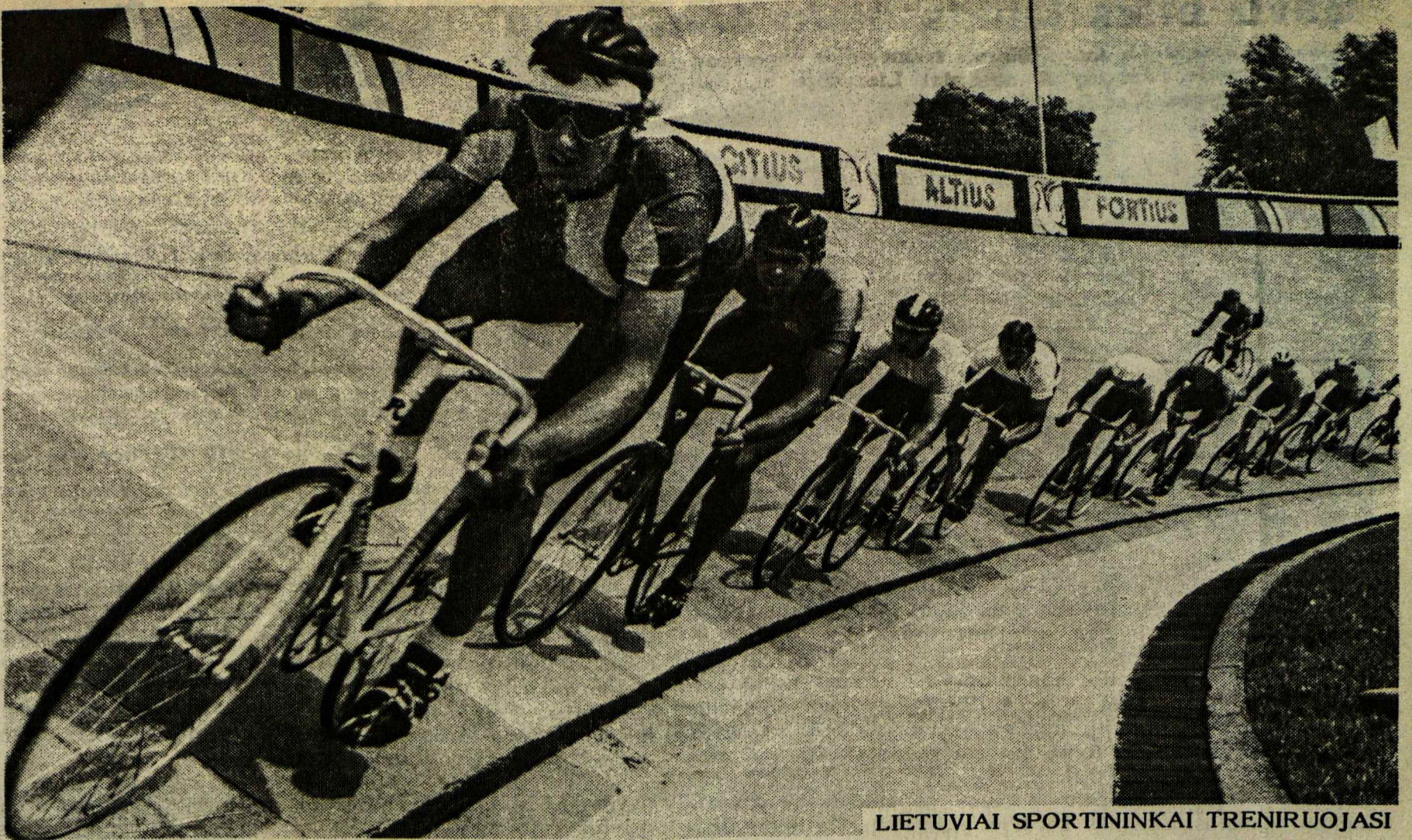
Canada

Lietuviai Barcelonos Olimpiadoje

Šia vasarą, Barcelonos mieste Ispanijoje, vyksta SPORTO OLIMPIADA. Šioje pasaulinėje sporto šventėje po daugelio metų vėl dalyvaus neseniai atkurtos nepriklausomos Lietuvos sportininkai. Sporto reikšmei kylant pasaulyje, auga ir susidomėjimas olimpinėmis žaidynėmis. Smarkiai išstobulėjus televizijai, olimpinės varžybos mato visas žemės rutulys, jas stebi artį bilijono žmonių. Ne tik sporto atsiekimai, bet vien dalyvavimas olimpiadoje yra svarbus reiškinys tarptautiniams santykiams praplėsti, ypač mūsų jaunai valstybei. O atsiektais geresniais sporto laimėjimais domisi sprotiniai sluoksniai ir visa didžioji pasaulinė spauda.

Okupuotoje Lietuvoje sporto lygis buvo gana aukštas iškilęs dėl keletos priežasčių. Pirmiausiai, visas Sovietų Sąjungos sportas, nors prisidengęs įvairių draugijų vardu, buvo grynai profesionalus. Sovietai sportą labai stipriai puoselėjo, norėdami savo skurdžiai liaudžiai irodyti pranašumą prieš "supuvusį" kapitalizmą. Iškilusiems sportininkams sudarydavo išskirtines pragyvenimo sąlygas, kurių eilinis pilietis nė sapnuoti negalėdavo. Suprantama, kad pajėgesni atletai visomis išgalėmis varžėsi dėl pirmavimo. Mūsų tautiečiai sportininkai norėjo dar įrodyti savo pranašumą prieš okupantus, tuo pačiu pakeliant tautinę savigarbą. Nekartą po svarbesnių pergalių prieš okupanto komandas iš perpildytų stadionų išsiliedavo į gatves žiūrovų minios, reikšdamos džiaugsmą nurungus priešą, pasididžiavimą savąja tauta ir demonstravimą tautinės vienybės. Paskiri sporto didžiūnai buvo visoje tautoje gerbiami ir net pernelyg dievinami. Tad nenuostabu, jog per devynias olimpiadas /1952-1988/ okupuotos Lietuvos sportininkai Sovietų Sąjungos sudėtyje laimėjo: **23 - aukso, 15 - sidabro ir 16 - bronzos medalių.** Pasiekti rezultatai rodo, kad ir mūsų tauta yra lygiai pajėgi varžytis su didžiosiomis tautomis. Ateinančioje olimpiadoje atskirose sporto šakose galime laukti neblogų sportinių pasirodymų, o gal net ir medalių.

LITUOVOS OLIMPINIS KOMITETAS, norėdamas pasiųsti Lietuvos ekipą į Ispaniją olimpinėms žaidynėms, prašo mūsų paramos aukomis. Kaip žinome, dabartinis mūsų valstybės finansinis stovis yra labai sunkus, todėl mūsų pagalba yra labai svarbi ir su dėkingumu laukiama. J.A.Valstybėse jau veikia Valdo Adamkaus rūpesčiu sudarytas OLIMPINIS VAJAUS KOMITETAS. Šiaurės Amerikos

LIETUVIAI SPORTININKAI TRENIRUOJASI

Sporto Sąjunga, šiuo metu esanti Kanadoje, taip pat sudarė Garbės ir Darbo komitetus tam reikalui ir pradėjo darbą.

Garbės komitetan pakviesti Generalinis Lietuvos konsulas, iškilūs visuomenės veikėjai ir dviasikijos atstovai.

Darbo komitetan įeina: J.Gustainis - pirmininkas, J.Balsys, S.Krašauskas, A.Šileika ir A.Valčiūnas. Montrealyje mielai sutiko padėti Romas Otto,147 Gerald St., LASALLE, P.Q., H8P 2A2; Hamiltone - A.Šeštokas,, 1411 Winterbourne Dr., Oakville,Ont. L6J 7B5; Toronte - J.

Gustainis,179 Cassandra Blvd., Don Mills, Ont., M3A 1T4 ir J.Balsys,364 Greer Rd.,Toronto, Ont. M5M 3P5. Atidarytos sąskaitos "PARAMOJE" Nr.10300 ir "PRISIKĖLIMO P-JOS bankelyje Nr.1622390.

Čekius prašome rašyti : "OLYMPIC FUND OF LITHUANIA". Aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčio /Income Tax/ per K.L.B. Krašto valdyba. Vajų užbaigsime birželio mėn. 15 dieną. Pinigus persiųsime Lietuvos Olimpiniam Komitetui.

Tikėdami Vajaus svarba ir didele reikšme, prašome dosniai paremti olimpinę Lietuvos delegaciją.

J. G u s t a i n i s

/.....atkelta iš 3 psl./

.....ČERNOBYLIAI

Pagalba tačiau nebus greitai teikiama ypač RB MK tipo jėgainėms. Vakarų bendrovės, kurių specialybė gaminti įrenginius branduolinės energijos jėgainėms, tvirtina, kad pataisymas RBMK yra perbrangus. Net jeigu ir būtų įmanoma juos sutaisyti, buvusios Sovietų respublikos nepajėgia užsimokėti. "Kodėl mes turime atiduoti savo įrenginius?" - klausia Manfred Simon'as, Asea Brow Biveri's valdytojų komiteto narys. Adolf Huettl'is, Siemen's Energijos Skyriaus KWU pirmininkas dar griežtesnis: "Dėl jų projektavimo klaidų, ekonominiai neįmanoma atitaisyti RBMK reaktorių. Šalia to, EC skirto finansinės sumos nė iš tolo nepakaktų". Europos Bendrija (EC) siūlo 100 milijonų dolerių šios problemos studijų programai.

Nenusimato greitos pagalbos iš IAEA agentūros, kuri turėtų skatinti saugų branduolinių jėgainių vartojimą visame pasaulyje. Ši Agentūra tik dabar praveda studijas RBMK reaktorių, kurie komerciniu mastu niekur kitur neegzistuoja už buv.Sovietų Sąjungos ribų. Morris Rosen'as, IAEA ekspertas pareiškė: "Tai labai jautri situacija: mes bandome išgauti kooperavimo iš naujų vyriausybės agentūrų ir industrijos, o tai nėra lengva".

Visi pasiūlymai atsiduria į politines arba technines kliūtis. Nuo 1988 m. JAV Nuclear Regulatory Commission, pav., sušaukė daugiau kaip 40 bendrų pasitarimų su Sovietų branduolinės energijos specialistais. Tačiau Amerikos suvaržymai eksportuoti aukštosios technologijos gaminius, dar neperduoda sofistikuotų Vakarų kompiuterių sistemų branduolinių jėgainių atsakingiems asmenims. Užkonservavimas Černobyl'io tipo reaktorių yra labai brangus ir užima daug laiko. Todėl tik du reaktoriai Černobyl'yje bus uždaryti 1993 m. Jeigu buvusios Sovietų respublikos ir galėtų būti įtikintos greitai uždaryti savo reaktorius, siųsti elektros energiją iš Vakarų per esančius Rytų Europoje elektros tinklus yra neįmanoma, nes Vakarų ir Rytų Europos voltažai neatatinka.

Visa tai sudaro vieną pačių sunkiausių iššūkių Vakarams, susidūrus su buv.Sovietų Sąjungos darbu pasėkmėmis. Vakarų branduolinės industrijos vadovai ir politikai nenorėtų prisiimti tokios finansinės rizikos, reikalingos tvarkant reaktorių problemas. Tuo pačiu, tačiau, jie rizikuoja kitaip.

Jeigu nieko nedarys ir ištiks radiacinė katastrofa, sunkesnė negu Černobyl'io, branduolinės energijos industrija visame pasaulyje pergyvens didelį sumišimą. Reiškia, žaidžiama įvairiais atžvilgiais "rusiškąja rulete" su branduoline energija.

BALTŲ-SUOMIŲ KONFEDERACIJA

J.J.B.
/ tęsinys/

Vienas labai neaiškus dalykas, tai išaiškinti KAS valdo gamtos turtus, kurie randasi šių respublikų žemėse. Kai tik buvo pareikšta, kad R u s i j a turi i jas teises, dauguma šių autonominių respublikų (kaip Komi) patvirtino jog alyva, auksas, miškai, deimantai yra jų nuosavybė, tada Jelcin'as jiems pasiūlęs sugrąžinti gamtos turtus, ar net juos perleisti privačioms kompanijoms taip, kad valdžia gautų tik mokesčių dalį. Tačiau dar neaišku, ar rusų parlamentas sutiks su tokiais pasiūlymais. Panašiai elgiasi ir Kanados valdžia, nustatant teisinius pagrindus su N u n a v u t . Tai jau gera ir daug žadanti pradžia, kuri gali pasitarnauti mūsų ir suomių tikslams, sudarant BALTO-FINŲ COMMONWEALTH.

BALTO-SUOMIŲ KONFEDRACIJA

1. Baltų istorinės ribos

(VA)O-Rų-Ik Rikis (Ruric) (852-879 m. po Kr.) Rytinės R a s o s vadovas, Gudeleivos ir Gemalės sūnus, valdo "visas Rasas", t.y. P-Rus(us) ir Rus(us).

"The legendary Ruric of the Rus" became Prince of Novgorod in A.D.862. 1000 years later his bronze figure 4 psl.

adorns a huge monument in the Kremlin of that city. By the 11-th c.a. Rus state centered at Kiev, stretched from the Baltic to the Black Sea, and gave the name to the future empire."

Ar galime susilaukti žiauresnio smūgio neormanu bei maskolių mokovams, neišskiriant ir mūsų L.E. (ž. Vikingiai). Jų pasakos sprogsta lyg muilo burbulai, ypač sakinio pradžioje panaudotas išsireikšimas "u ž j ū r i n - tai ne kito Baltijos pusėn, ar iš kitos Baltijos pusės! Niekio panašaus! Sėdama laivan Rūgeno saloje (R. Vokietijoje) ir išlipama Danzige, Rygoje ar D. Naugarde. Štai ir visas užjūris, kaip ji supranta ir pats kronininkas. Kadangi R u g i j a - Varulių (Vāriagu) sostinė ir Kr. Kriaičio tuolaikinė buveinė buvo s a l a , tai juo labiau ji nusipelno "užjūrio" vardą. Veltui tad istorikai (neišskiriant ir mūsų) ieško kažkokio užjūrio menkame Roslageno kaimelyje, Švedijoje. Jie nepaiso kronikos išėjimo - nemaišykite r a s ū (rus') nei su švedais, nei su slavais rusais (maskoliais, kurie tada dar neegzistavo!).

Pagaliau, beskaitant f r a n k ū istoriją Karolio Didžiojo laikais matėme, kad apie tą laiką v e n d a i (vanduoliai senprūsiai) buvo iškelti iš Reric (ar Ruric) vietovės į Šlesvigą, o kiti perkelti į šiaurę - įsteigdami ten Naują Gardą ir Gardino rikiją arba R u t h e n i - j a (Rus' valstybę). Kronininkas dar pažymi, kad r u s - (rasų)- v a r i n g i ū vardas nuolat naudojamas kaip sinonimas, lygiaigreciai. Jis žino ir pabrėžia, kad r u s ' vardas esąs atneštas vėliau ir pradeda išstumti pirmąsį v a r i a g ū (varulių) vardą. Šiandien be sunkumų galime įrodyti tą jo tvirtinimą klasiška ŠWA nudilimo taisykle: (Va)rangai (Va)razai (rusėnai, p-rusėnai, senprūsiai).

Arabų ambasadorius SUSAN AL RAISI, 922 m. gegužės 12 d. atvykęs iš tolimo B a g d a d o , siunčiamas jo kalifo, savo svitoje turėjo istoriką I b n FADLAN. Jie kelyje prie Volgos (anks. R a s a) sutinka ' r u s ' kuriuos jis vaizdžiai aprašo. Be to jis pastebi, kad B a l t a s h i n t a (Baltos Šventos) karaliaus tėvas dar buvo A r i j ū tikybos (garbino Perkūną), gi pati tauta tuomet arabų buvo vadinama B a l t a i s i a i s B u l g a r a i s . Jų lietuviškumu netenka abejoti, kaip nustatyta archeologijos ir kitais istoriniais daviniais: "Bilgorodo totorių tarpe gyvenančių miškuose, buvo kalbėta panašia į lietuvių kalbą" (BOHUŠAS Ksaveras, 1746-1820, Desertacija A.N.G.S., p. 317). Gi 'bug' ar 'bog' reiškia 'šventas intakas' (tas pat ir sanskrito kalba).

Kitas arabas - geografas IBN HAUQUAL, kuris irgi buvo atvykęs į B u l g a r a p i e 921 ar 922 m. po dviejų mėnesių trukusio karavano iš 5000 žmonių ir 3000 arklių - apie 1250 mylių iš C h o r e z m p r i e Oxus (dabart. Amu-Dargon), kad pamatytų KAIP prekiaujama pas b a l t u s b u l g a r u s . Ten jis susitiko su "merchants who were selling furs also from the Baltian countries of Gog and Magog". Kai kurie arabų pirkliai pasiekdavo net B i r ž a (Birk) bei V i s b y (Gotland saloje).

Dar kitas geografas arabas AL MASUDI sako, kad netoli Baltašventos miesto kur K a m a upė įteka į Volgą, stovėjęs ir kitas miestas S u v a r a . Tą patį tvirtina ir geografas ISTAKRI. Gi pats Baltašventos miestas buvęs aptvertas siena su bokštais, turėjęs tiek pircių ir saunų, kad galėjęs lengvai aprūpinti apie 10,000 pirklių. Tuo laiku arabų įtaka buvusi tokia didelė, kad lankantis istorikas IBN FADLAN pas Baltašventos karalių 922 metais sako, jog šis priėmęs kalifo protekciją ir net pakvietęs iš Bagdado siuvėją į savo dvarą, kad šis jį mokytų k o r a n a .

Mes ir totoriai (Baltieji bulgarai)

"Take as much independence as you can handle" - tokia buvo YELTSIN formulė pasiūlyta totorių nacionalistams, jam lankantis K a z a n , jų sostinėje. Jeigu tai reikštų atsiskyrimą nuo Rusijos, "your decision will be final".

Kodėl nebandyti prikalbėti totorius jungtis prie Balto-suomių Commonwealth? Ar iš to bus kokia nauda? Y a -

k u t i a , kuri randasi šiaurinėje Siberijoje ir sudaro Centrinės Siberijos Plateau, yra turtinga deimantais, svajoja apie savo turtingą mažą emiratą. K o m i , apie kurią jau kalbėjome, nori kontroliuoti anglies kodus; pas T o t o r i u s kalba eina apie alyvą.

Totorių respublikoje rusų skaičius beveik lygus totoriams. Jie turi ir grupę, taip vadinamą "purists", kurie smerkia susovietintus totorius kaip "cosmopolitans" ar "mankurds", t.y. epitetas naudojamas tiems, kurie prarado tautinę savybę: "By their standards, I am a munkurd, since I graduated from a Russian school, my parents spoke mostly Russian and my wife is Russian. I am not fit to live here among them".

Dabar visos šitos teritorijos bando išsilaisvinti ir rusų (sovietų) jungo, reikalaujamos politinių teisių, atgaivindamos kultūrinės savybės, jų kalbą ir ekonominę nepriklausomybę. Kodėl jiems nepadėti bent moraliai, nes "kur du stos, visados daugiau padarys"...

Henrikas Čigriejus

DIDYSIS ŽIOGAS

Tik šiaip sušukau - ir atsiliepė žiogas,
Ar ne iš mokyklos parėjom
Per tylią linieną?
Gali sau stebėtis:
Daina moteriškes -
Lyg raudonas jurginas
Vidury kiemo.

O pačiame gražume jurgino
Didysis žiogas.
Ir vidudienis pats -
Veja barelis marčia.
Didysis žiogas gaidas kuo seniausias
Be atodūsio atsiverčia.

Tai žiogo diena
Prie nubėgančio kelio.
Atminty kas nurovė linus,
Sudainavo ir mirė.
Tik seniausia gaida
Amžinai surašyta po žiogo skvernu
Lyg po stogu.

Eik ar iš metų, ar iš mokyklos
Prie šito žiogo.

(Iš: "Kaip žolės")

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Sio fondo sukis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos - lietuvių bei išeivijei!"

/Autorius praleido 15 metų Sibire, tremtyje ir lageriuose. Spausdiname ištrauką iš neseniai Lietuvoje pasirodžiusios jo knygos. Red./.

Kelias į laisvę, pasirodęs, ne toks jau paprastas ir ne toks malonus, kaip svajota. Prie vachtos vartų prižiūrėtojas gana paviršutiniškai perkratė mūsų daiktus medinėse skrynelėse ir įsvarė lauk. Čia lūkuriavome galutinai dar nepaleisti, nežinodami, kas bus toliau. Ir štai privažiavo zekams pažįstamas "juodasis varnas" - toks specialus vežimas apkaustytomis durimis ir mažyčiais grotuotais langeliais. Neva laivėn paleistus, sargybiniai suvarė mus į tą "juodąją varną", užrakino, o patys atsėdėjo už durų ginkluoti automatais. Jautėme jog veža labai duobėtu keliu, nes teko rankomis į groteles isikibti, kad pakaušio neprasiskeltume. Po kokio pusvalandžio išlaipino ir paliepė jau be sargybos eiti į mažoje trobelėje įsikūrusią kažkokią kontorą prisistatyti. Po dešimties metų pirmą kartą už nugaros nejausti automato - tai neapsakoma!

Išlipęs iš "juodojo varno", apsidairiau aplinkui. Pamačiau vasaros saulės išdegintą pliką Karagandos stepę. Niekur jokio medelio, jokio krūmelio, net pavasari vešliai sužaliuojanti specifinė žolė nudžiūvusi. Tas nameliūkštis pasirodė, buvo darbininkų priėmimo punktas. Sutikau čia vieną tautietį nuo Pilviškių, atgabentą iš kito lagerio ir jau susitarusi šachtose dirbti.

Palydovai atnešė į kontorą kažkokius mūsų popierius. Tada tarnautojas padavė mums užpildyti pluostelį blankų. Tarp jų buvo ir pasižadėjimo dirbti čia penkerius metus blankas. Supratau, jog tai tremties įforminimas. Pasižadėti penkerius metus dirbti anglių kasyklose, dar ištisus penkerius metus būti atskirtam nuo šeimos! Ne! Verčiau jau mirti! Kai tam kontoros tarnautojui pasiguodžiau dėl savo šeimos, jis atsakė:

- Po kiek laiko, jei gerai dirbsite, galbūt valstybės saugumo organai leis jums šeimą išsirašyti čionai, į Karagandą. Aš, labai susijaudinęs, pasakiau:

- Kaip man pasirašyti darbo sutartį, jei esu nedarbingas invalidas, lageryje visą laiką buvęs IV kategorijos! Aš čia nesugebėsiu savarankiškai net duonos kąsni užsi-dirbti. Būsiu tik našta šachtai. O be to, toliau be savo šeimos, nematau prasmės gyventi - verčiau čia pat nusi-zudysiu...

Kokie mano argumentai paveikė tą darbininkų verbuo-toją, sunku pasakyti. Tačiau išgirdęs, kad lageryje aš visą laiką buvau nurašytas kaip nedarbingas IV kategori-jos zekas, jis tikrai sukluso. Dar kartą garsiai perskaitė lagerio sanitarijos skyriaus viršininkės Caplinos pasirašytą pažymą, kurioje sakoma, kad Gustainis dirbti dar gali... Aš pasipiktinęs pareiškiau, kad ji geriau negu kas kitas žino, jog kone visą laiką buvau nurašinėjamas kaip nega-lis dirbti jokio fizinio darbo. Kontoros tarnautojas nusis-plovė, pasiėmė man duotus anketų blankus ir liepė paly-dovams vežtis mane atgal į lagerį.

Tokių savanoriškų grįžimų į lagerį anksčiau vargu ar pasitaikydavo. Tačiau tuo metu aš buvau toli gražu ne vienintelis. Per porą savaičių tokių sugrąžintų "iš lais-vės" susirinko būrelis. Tai vis lageryuose buvę invalidai, bet išsiusti kaip gali dirbti. Lageris mūsų jau nelai-kė kaliniais, bet maitino ir davė atskirą kambarį. Iš pradžių galėjome laisvei, nieko nedirbdami po kiemą vaikštinėti. Bet netrukus nuo tikrųjų zekų mus atitvėrė vielų tvora.. Ateidavo lagerio viršininkas ir mėgindavo tai geruoju, tai piktuoju prikalbėti, kad sutiktume dirbti šachtose. Kartais grasindavo suristus nuvešias ir tenai paliksis. O mes atskalbinėjome motyvuodami tuo, kad lageryuose invalidams geriau negu tremtyje, kad sveikatą praradome taip pat lageryuose, tad dabar tegu valstybė mus išlaiko.

Po kokios poros savaičių pas mus atėjo lagerio laisvai samdomas tarnautojas leitenantas Ganijevas ir linksmas man pranešė:

- Gustaini, sveikinu - iš Maskvos atėjo nurodymas iš-duoti jums visai švarų pasą, su kuriuo galėsite gyventi, kur tik panorėsit, - net ir pačioje Maskvoje! Jūsų byla Maskva peržiūrėjo ir nutarė paleisti jus "pod čistuju"....

Jau tą patį vakarą lageryje mane nufotografavo, kad turėčiau pasui reikalingą nuotrauką. Kitą rytą prižiūrėto-jas mane vieną išleido pro lagerio vartus - šį kartą tik-rai laisvą. Skrynelės ir kito turto netikrino, kišenių nekra-tė, net ir laiškus išsinešiau. Prieš išeinant specialiosios dalies viršininkė įteikė keletą dokumentų, pagal kuriuos milicijoje turėjau gauti pasą. Tai buvo 1954 metų lapkri-čio 11 diena.

Milicijos raštinėje dokumentus priėmė, liepė pavakare ateiti atsiimti paso. Nutariau pasidairyti po apylinkes.

Sovietų kariuomenės sudarkyta viena iš Vilniaus televizijos studijų.

Nuotr. V. Kapočiaus

Čia gyveno daugiausia buvę kaliniai. Prie maisto produk-tų pamačiau įprastines eilės. Nustebau, kad jose vyrai stovi atskirai nuo moterų. Paašikėjo, jog tokia tvarka įvesta dėl to, kad pasitaikydavę daug vyrų, kurie bendro-se eilėse labai nepadoriai elgdavęsi su moterimis.

Kai nurodytu laiku nėjau milicijon atsiimti paso, likau smarkiai apvilintas. Paduotus dokumentus gražino ir paašikino, kad paso išduoti negali, nes aš vykstaš pas šei-mą, kuri yra ištremta. Dabar aš turis pasiimti iš lagerio tam tikrą kelialapį, su juo važiuoti į Barnaulą, tenai už-siregistruoti valstybės saugumo įstaigoje ir tada jau galė-siu vykti pas savo ištremtą šeimą. Paašikėjo, jog šį kar-tą paso negausiu ne dėl savo nuodėmių, o dėl to, kad mano žmona ir vaikai yra ištremti, beje, vien tik dėl to, kad trėmė mane. Tokios logikos neįstengiau suprasti!

Lageris į šį dalyką pažiūrėjo labai rūpestingai. Apska-čiavo, kiek maždaug truks mano kelionė iš Karagandos į Altajaus kalnus, išdavė atitinkamą sumą dienpinigių, kad kelionėje netektų badauti. Be to, buvau išpėtas, kad leitenantas Ganijevas už valdiškus pihigus nupirks gele-žinkelio bilietą iki Bijsko ir net pats išodins mane į trau-kinį Karagandos senojoje geležinkelio stotyje. Mat tais laikais patekti į traukinį būdavo didelė problema, kartais ištisas savaites tekdavo stotyje laukti, tačiau Maskvos po-tvarkiu iš lageryų grįžtantiems buvo teikiama pirmeny-bė.

Laukdamas, kada nupirks man bilietą, turėjau pasirū-pinti nakvyne. Ji pasitaikė visai prie pat lagerio vartų pas zeką tautietį, kuris dirbo be sargybos, turėjo arkli, vežiodavo įvairius daiktus. Tas pusiau laisvas lietuvis mie-lai priėmė mane pernaktuoti nedidelėje būdelėje, kur dviem žmonėms vietos buvo pakankamai.

Būdamas kalėjimuose bei lageryuose, dažnai save tiki-+davau, kad čia praleistas laikas neuždės antspaudu man-c psichikai. Net kitiems sakydavau: "Nusiprausiu laisvės vandeniu ir psichiškai bei moraliai vėl būsiu kaip ką tik užgimęs!" Tačiau, pasirodė, ne taip paprasta. Vaikštinė-damas po miestą, apžiūrinėdamas mano lagerio draugų statybas, pavyzdžiui, GŠO, naująją geležinkelio stotį, žu-vų saldytuvus ir gyvenamųjų namų kvartalus, aš jaučiausi nedrąsiai, tartum drovėjausi sutiktų nepažįstamų žmonių, nežinojau, ką jie galvoja apie mane - buvusį kalinį. Buvau užmiršęs malonų laisvo žmogaus šypsni. Tačiau niekas manęs nestabdė, niekas nieko neklausinėjo, niekas net menkiausio dėmesio į mane nekreipė. Juk zekai ir buvu-sieji zekai - Karagandos kasdienybė.

Pagaliau atėjo išvykimo diena. Keletą kilometrų važia-vau arkliais, paskui gerą galą tramvajum. Maloniai nuste-bino konduktorės paslauga: ji neprašoma iškėlė mano apytuštę skrynutę, kai išlipau! Ar tai buvo pagarba žilam plaukui, ar zekiškai uniformai? Pati konduktorė buvo irgi nejauna, greičiausiai terminą atsėdėjusi zekė.

Geležinkelio stotis buvo sausakimšai prisigrūdusi ke-leivijų, norinčių gauti bilietą. Jei ne leitenantas Gani-jevas, vargu ar iš viso man būtų pavykę iš tenai išvažiuo-ti.

Lapkričio 19 dieną, po trylikos su puse metų aš pir-mą kartą savarankiškai ir savo noru sėdau į normalų keleivinį traukinį ir išvažiauvau, kaip visi žmonės. Žinoma buvau dar ne visai laisvas, nes neturėjau paso, privalėjau užsiregistruoti Barnaule. Vagone iš Karagandos važiuau pagyvenęs kazachas su jauna, gražia savo tautybės mōte-rim. Taip ir nesužinojau, ar ji šio žmogaus duktė, ar žmo-na. Iš drabužių pažinęs, kad aš buvęs zekas, kazachas liepė tai moteriai mane pavašinti. Ji išsiėmė iš lagami-nėlio baltų riestainių. Supratau, kad laisvėje gyvenantys

žmonės ne tik nebijo buvusių kalinių, bet ir užjaučia juos.

Kaip smagu buvo sugrįžti pas savuosius, sunku ir apsky-ti. Vos spėjau iš lagerio išeiti, tuojau susiradau pastą ir išsiunčiau žmonai telegramą, kad jau grįžtu. Mano kelio-nė truko apie tris savaites. Nutariau pakelėje aplankyti kai kuriuos savo bičiulius, su kuriais nebuvau susitikęs nuo 1940 metų vasaros. Novosibirske ištremta gyveno generolo Jono Sutkaus žmona su vaikais. Jonas Sutkus buvo labai artimas mano draugas nuo 1912 metų. Iš Lie-tuvos deportuotas tą pačią dieną, kaip ir aš. Jonas Sut-kus iš karto buvo nuo šeimos atskirtas ir išgabentas į specialiuosius lageryus, kur neilgai išgyvenęs žuvo. Taigi, Novosibirske paviešėjau tris dienas. Iš ten nuvažiauvau į Barnaulą užsiregistuoti, kad grįžtu pas šeimą į tremtį. Atlikęs formalumus, pasukau į Troicką, kur gyveno mūsų šeimos draugė, Zigmo Starkaus našlė Ursulė. Gyveno tenai ir daugiau lietuvių tremtinių. Tarp jų - visai nesen-iai iš Vladimiro kalėjimo paleistas Juozas Tonkūnas, profesorius, buvęs Dotnuvos žemės ūkio akademijos rek-torius ir Lietuvos švietimo ministras, neseniai atvykęs pas savo ištremtą šeimą. Tonkūnas man pasirodė labai suvargęs, galutinai netekęs sveikatos, bet jis vis tiek jautėsi laimingas. Ursulė Starkienė su draugėmis ir Tonkū nai priėmė mane labai širdingai. Ilgai viesėti negalėjau, nes manęs labai laukė ir maniškiai Altajaus kalnuose.

Bijske teko gerą savaitę sugaišti - laukti, kol ledas per Biją sustiprės tiek, kad tik galėtų važiuoti sunkveži-miai. Nuolatinio tilto čia dar nebuvo. Apsigyvenau vėl toje pačioje tarybinio ūkio bazėje, kur prieš dešimt metų buvau taip dramatiškai areštuotas. Čia daug kas buvo pasikeitę ir manęs niekas neatšiminė. Niekas neklausė jokių dokumentų, valytoja leido pasirinkti lovą ir gyventi kol bus galima vykti į Jabaganą. Dieną lankiau tautie-čius. Čia gyveno inžinierius statybininkas Indriūnas su žentu, grįžusiu iš šiaurinės Jakutijos, Vytauto Bičiūno našlė, pulkininko Ignatavičiaus našlė su dukterimi ir daug kitų pažįstamų. Sutikau ir porą žydų iš Pilviškių. Jiems tremtis išgelbėjo gyvybę, nes visi Pilviškiuose likę žydai buvo žiauriai hilterininkų išžudyti.

Pagaliau gruodžio 10 d. iš Jabagano atvažiaavo sunkve-žimis parvežti generatoriaus. Vairuotojas neatsisakė pai-imti ir manęs. Gavusi telegramą, šeima žinojo, kada parvažiuosiu. Labai anksti iš ryto išvažiaavę, vakare lai-mingai atsiradome Jabagane. Pajutau, kad bučiuoja dukrė-lė, žmona ir kitos gerai pažįstamos tremtinės. Buvau su-tiktas kaip iš kokio didelio žygio sugrįžęs. Viskas aplinkui atrodė gražu ir šventiška. Gražiai apsirengusi žmona ir dukrelė, lovatiesėmis uždengti guoliai. Krito į akis žmo-nos ir dukters optimizmas.

Kitą sekmadienį patyriau labai malonią staigmeną. Kone visa tremtinių kolonija, išskyrus porą, kurie bijojo pasirodyti džiaugsmingai sutinką iš kalėjimo grįžusį "liau-dies priešą", dalyvavo vaišėse mano garbei. Visi pokylio dalyviai sumetė savo skatikus, pripirko produktų ir gėri-mų, puikiai papuošė stalus. Vis apsiirengę šventadieniais drabužiais. Kokia gyvenimo metamorfozė per dešimtį metų! Buvę vaikai jau suaugę, turi savo vaikų. Nematau nė vieno alkaną ar nudrėkusio. Daugelis jau turi savo karvę - tą tvirčiausią ekonominės egzistencijos pagrindą. Parduotuvėje duona pardavinėjama be kortelių, yra ir kitokių maisto produktų.

/ bus daugiau /

Because
Children
Matter

It's New!

It's Simpler!

It's Fairer!

It's More Generous!

It's More Responsive!

It's Easier!

It's Up to You!

YES

I'd like more information
about the proposed Child
Benefit and other programs
for children.

Canada

Siūlomas
Vaiko
Priedas

► Siūlomu Vaiko Priedu, patvirtinus jį Parlamentui, galės pasinaudoti daugiau kaip 3 milijonai Kanados seimų nuo 1993 m. sausio mėnesio.

► Vaiko Priedo projektas bus įvedamas vietoje dabartinių Family Allowances, Child Tax Credit ir Dependent Child Credit, išmokant 1 kartą per mėn.

► Siūlomas Vaiko Priedas taikomas labiausiai jo reika-lingoms mažų ir kuklių pajamų šeimoms su vaikais. Dar svarbiau, nustatoma teisingiau pagal šeimos paja-mas, kokia parama vaikams reikalinga. Vaiko priedas įjungs uždarbio papildymus, padidinant paramą ma-zai uždirbančiųjų šeimoms.

► Vaiko Priedas padidins federalinę paramą vaikams \$2.1 bilijonu 5-ių metų laikotarpyje. Pav., šeima su 1 vaiku, uždirbanti \$20,000 į metus, galėtų gauti per vienerius metus \$1,733, t.y. 40% daugiau, negu anksčiau.

Šalia to, šis priedas būtų neapmokestinamas - jums nereikėtų už jį mokėti mokesčių.

► Šis patvirtintas mėnesinis Vaiko Priedas būtų pritaikomas besikeičiančiai šeimos sudėčiai, pav., gimus vaikui.

► Siūlomas Vaiko Priedas bus išsiunčiamas automa-tiškai kas mėnesį. Jeigu pildote mokesčių anketas, nereikia atskirai duoti prašymo priedui, nebent pasi-keičia šeimyninės sąlygos. Mokesčių mokėjimo laiku pastebesite, kad anketų pildymas palengvintas.

► Daugiau informacijų gausite užpildę žemiau spaus-dinamą atkarpą.

Name _____	Children Matter P.O. Box 8176 Ottawa, Ontario K1G 3H7
Street _____	☐ in English ☐ in French
City _____	
Province _____ Postal Code _____	
☐ Government of Canada Health and Welfare Canada	
☐ Gouvernement du Canada Santé et Bien-être social Canada	

Lietuvių Namų Žinios

● Kovo 22 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 180 žmonių. Informaciją apie LN veiklą teikė LN valdybos narys Kęstutis Raudys.

● Velykų pietūs rengiami balandžio mėn. 26 d., sekmadienį 1 val.p.p. Stalai rezervuoti.

● Kovo 29 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 250 žmonių. Svečių knygoje pasirašė po 1 iš Telšių ir Vilniaus. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narys Kęstutis Raudys.

● LN nariai prašomi pranešti savo adresų pakeitimus LN administratoriui Danutei Sysak (Simonaityte) tel:532-3311. Gauta 50 laiškų su metinio susirinkimo pranešimais, deja, be narių pagalbos negalima jų išsiųsti, neturint adresų.

● Posėdžiavo Lietuvių Namų ligonių lankytojai balandžio mėn. 1 d.

● Lietuvių Namuose vyko Lietuvių Kredito Kooperatyvo PARAMA metinis narių susirinkimas kovo mėn. 29 d.

Susirinkimą atidarė valdybos pirm. D.Vaidila ir pakvietė v-bos vicepirm. H.Stepaitį perskaityti 74 mirusiųjų narių sąrašą ir juos prisiminti tylos minute. Buvo išklausti pirmininko, išdininko, kredito komiteto, priežiūros komiteto ir revizoriaus pranešimai. Sekė diskusijos dėl pranešimų ir einamųjų reikalų.

Valdybos kadenciją baigė D.Vaidila ir O.Delkus. Priežiūros komitete - V. Sendžikas ir kredito komitete - K.Draudvila.

Neatsiradus daugiau kandidatų į valdybą, perrinkti: D.Vaidila ir O.Delkus. Į priežiūros komitetą - V. Sendžikas. Į kredito komitetą - aklamacinio būdu išrinktas A.Sukauskas.

Susirinkime dalyvavo rekordinis skaičius - 487 nariai.

● Balandžio mėn. 5 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 190 žmonių. Svečių knygoje pasirašė 2 iš Vilniaus. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos išdininkas Edmundas Pama-taitis.

Stalai užsakomi sparčiai ir yra likę tik keli dar laisvi. Bilietus galima užsakyti ir LN raštinėje darbo valandomis tel:532-3311

● Gegužės mėn. 3 d., sekmadienį, Karaliaus Mindaugo Menėje įvyks fejtonisto-aktoriaus Jono Čepaičio iš Vilniaus rečitalis su linksma popietės programa. Rengia LN Kultūrinė Komisija.

● **Slaugos Namams auکوjo:** po \$1.000- Marija Kriščiūnienė, K.Kirkilis; \$300- Marija ir Antanas Garbūnai; \$250 - Renate Szilagyi; \$200- Albina Štuopienė; po \$100 - Aldona Skilandžiūnienė, V.D. Bigauskai (West Hill, Ont.), dr. A.D. Dickson, I.Vibrys, T.Kartavičienė (Grafton, Ont.); po \$50 - S.Putrimas, J.Yčas, B.S. Jedrych; \$25- M.Gegužis; \$20 - V.S.Lenktaitis.

● **a.a.Jurgio Strazdo,** buvusio LN Valdybos pirmininko, palikimas- \$24,210.26 (viso gauta \$59,210.66) - tai yra didžiausia auka bet kada gauta iš individo ar organizacijos; \$1,333 - O.Delkus; \$1,000- LN Moterų Būrelis savo 20-ies metų sukaktuvių progą; Valteris ir Natalija Liačai; \$576.38- "Master Card" pelnas, gautas iš Lietuvių Kredito Kooperatyvo "Parama"; \$500- dr. Aukšė T.Lingytė; \$300- Ant. ir Marija Garkūnai; po \$100 - L.Merkelis, V.Lapaitienė; \$70 -L.Todorovic a.a. Antano Smailio atminimui; po \$50 - Elena Weir, M.Pranaitis; \$25- E.Petrus; a.a. Antano Smailio atminimui V.L.Pacevičiai - \$50. Iš viso statybos fonde yra \$753,736. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono Lietuvių kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros Fondas, LIETUVIŲ SLAUGOS NAMAI, 1573 Bloor St., W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

● GREITAI artėja 1992-ųjų vasara ir šių metų pusmetis. Laikas patikrinti, ar sutvarkėte savo "NL" prenumeratą.

SKAITLINGAS TORONTO "PARAMOS" SUSIRINKIMAS

Steps V a r a n k a

Šiais, 1992 metais įvykęs 39-tasis narių susirinkimas įrodė, kad tautiečiai domisi savo finansinės institucijos reikalais.

Sekmadienį, kovo 29 d., 3 val. p.p. Lietuvių Namuose susirinko 478 nariai. Dabartinio metu "Paramoje" yra 5,436 nariai. Valdomojusius organus sudaro valdyba: D. Vaidila, pirmininkas, H. Stepaitis vicepirm., J.E. Birgionas sekretorius, V. Aušrotas išdininkas, O. Delkus narys.

Kredito komitetas: K. Draudvila pirm., T. Stanulis sekretorius ir V. Petraitis narys.

Priežiūros komitetas: V. Sendžikas pirm., G. Dalinda sekretorius ir S. Masonis narys.

Šiame susirinkime savo kadencijas baigė: D. Vaidila, O. Delkus, K. Draudvila ir V. Sendžikas. Jie visi buvo perrinkti sekančiai kadencijai. Susirinkusieji tuomi parodė savo pasitikejimą jų darbu.

Prezidiumas ir darbo grupės: adv. Algis Pacevičius, pirmininkas; sekretoriai: Lilė Pocienė ir Bronius Saplys. MANDATŲ KOMISIJA: Stasys Kuzmas, Janina Vingelienė VALDYBOS ATSTOVAI: Vyt. Kulnys ir J.V. Šimkus; MAN DATŲ-NARIŲ KLAUSIMAMS: Teodoras Stanulis ir Donna Sysak.

Registraciją tvarkė ir balsus skaičiavo LIETUVIŲ NAMŲ moterų ir vyrų būreliai: Birutė Abromaitienė, Gražina Butkienė, Stefanija Ciplijauskienė, Danutė Dargienė, /nukelta į 7 psl...../

KELETAS IŠPŪDŽIŲ PO "CARITAS" VEIKLOS PRANEŠIMO

Prieš du metus mūsų kolonijoje Toronte lankėsi pirmą kartą iš Lietuvos dr. A. Pajarskaitė ir supažindino mus su naujai besikuriančia CARITO organizacija, kurios tikslas - selpti į vargą patekusius žmones. Be abejo, pabėgėliams (DP) CARITAS žinomas, nes gyvenant Vokietijoje, kaip pabėgėliai, būdavome kartais aprūpinami jų siuntiniais. Turbūt būtų teisinga tvirtinti, kad ši organizacija yra globalinė ir jos vardas gerbiamas.

Dr. Albina Pajarskaitė vėl apsilankė Toronte š.m. kovo mėn. 15 d. jau su dideliu glėbiu žinių apie šios labdaringos organizacijos veiklą Lietuvoje, kuri jau gana giliai įsitvirtinusi, dėka prelegentės pastangų, nes ji yra Lietuvos CARITO pačioje viršūnėje - pirmininkės pareigose.

Atsiradus užtektinai aktyvių, šalpai pritariantių tautiečių, yra atidaryti CARITO skyriai beveik visose didesnėse apylinkėse - apskrityse. Visur atsiranda savanorių, kuriuos, pakvietus, mielai talkininkauja vargšų šelpimo punktuose.

Prelegentės paskaitoje išryškėjo kai kurie neaiškumai bei gandai, ateinatys iš pačios Lietuvos. Pasirodė, kad jie pagrįsti, nes šalpai skirti daiktai (ar pinigai) nėra tinkamai išdalinami, o kartais net pavagiami. Rasičiai šias eilutes, nevienamė laiške iš Tėvynės buvo tos negerovės minimos ten dirbančių moterų - savanorių. Rašo, kad daugeliu atvejų tos gėrybės dalijamos giminėms ir draugams ir taip jau visko turintiems, o vargšai taip ir lieka be batų, rūbų ir be reikalingų vaistų arba vitaminų. Tokia tvarka atbaido ir savanorius, nes nėra tikslo dirbti (rašo draugė). Tik sau nervus gadini, nes vadovybė nekreipia dėmesio į skundus ar patarimus.

Dr. A. Pajarskaitė dviejų valandų pranešime idomiai kalbėjo ir atskleidė ne tik gerąsias CARITO veiklos pušes, bet neslėpė ir blogų (nors kitais atvejais, blogosios žinios vengiama skelbti). Kalbėta bendrai apie atskirus atvejus vargstančių tautiečių, kuriems pagalba bus reikalinga ne tik šiomet, bet ilgą laiką. Iš pagrindų sunaikintai valstybei labai svarbu atsigausti ne tik fiziniai, bet ir dvasiniai. Kadangi prelegentė yra vienintelė, priklausanti Lietuvos slaptai veikusiam vienuolių ordenui, jai rūpi ir dvasinis tautiečių skurdas, nes dėl to labai gausu vagysčių ir kitokių nedorybių, įskaitant neapykantą ir savanau-diškumą. Tai žymu ir šalpos darbuose. Labai kenkia ir stoka artimo meilės (kurios sovietijos įstatymuose buvo net draudžiamos), o be jos - neįmanoma vargstantiems pagelbėti.

Buvo minėta, kad ir slaugės, dirbančios ligoninėse, slaptai pasiglemžia sau kas joms patinka, ypač brangesnius vaistus. Yra tiek daug priežasčių, kurios kliudo sumažinti vargus ir sukurti gražesnę gyvenimą, kad nė optimistai nesugalvoja, kaip atstatyti moralę ir tikrai demokratinę Lietuvą. Tokia maišatis dar ilgai tęsis. Prelegentė paragino, kad demokratiško gyvenimo principų pamokymui, pagarbos atstatymui ir bendros moralės, turėtų atvykti užsienio lietuviai, tų sričių specialistai nors trumpam laikui, duoti paskaitas ir pamokas tai sugadintai visuomenei (ypač jaunimui). Vietinių mokytojų dar nėra pakankamai paruoštų Lietuvoje.

Dr. A. Pajarskaitė kukli, neprašė jokių aukų, nors visi žinome, kad jų labai reikia. Išryškėjo, kad tikrai yra nemaža atvejų, kur tuos suaukotus, iš užsienio atsiųstus daiktus išvagia piktadariai ir pardavinėja juodoje rinkoje ar privačiai. Užsienio lietuviai pradeda kalbėti, kad neverta aukoti, kol organizuotojai - vadovai neišmoks, kaip gautas gėrybes ir pinigus apsaugoti nuo vagių ir nesąžiningų tarnautojų. (Kodėl nepasisamdyti sargybos? Red.) Turėtų selpti tik vargstančius, kuriems tos aukos skirtos. Toks elgesys lietuvių, dirbančių ten šalpos darbu, mums čia esantiems, visai nesuprantamas. Argi visi tautiečiai dar tebėra taip sovietiskai uždumtomis akimis, kad nežino (ar nenori žinoti) kaip apsaugoti nuo vagių bendradarbių (jie gi daugiausia ir pavagia). Seniai žinojome, kad melas ir vagystės sovietinėje Lietuvoje buvo kasdieniniai reiškiniai, tame vadinamame "homo sovieticus" rojuje. Betgi dabar nepriklausomos Lietuvos piliečiai turėtų jau atgimti, tapti "homo lithuanus", grįžti prie savų vertybių ir atsisakyti sovietinių papročių.

Vėl grįžtu prie paskaitos. Dr. A. Pajarskaitė paminėjo, kad siutiniai CARITUI skirti, kartais atvežami ir sunkvežimiais, o iškrauti juos, turi ieškoti savo narių. Samdyti apmokamų darbininkų neįmanoma. Tokiu būdu visada gali atsirasti nesąžiningų pagalbininkų. Iš viso to matosi, kad tų dovanų reikia daug daugiau, nes patys tarnautojai, ypatingai dirbantieji vaikų namuose ar jų ligoninėse, savi-nasi viską kas tik po ranka papuola, nes visiems sunku pragyventi. Prelegentė davė keletą tokių pavyzdžių:

Vieną kartą kažkokia moteriškė iš JAV atvežė daug gėrybių: maisto, rūbų, žaislų, vitaminų ir kt. Ji ir jos palydovas buvo labai gražiai sutikti, daug padėkos žodžių pasakyta ir tos gėrybės perduotos vadovybei. Po poros mėnesių jie atvyko pažiūrėti, kaip naudojamos tos dovanos. Buvo apskaituota, kad kai kurie daiktai tiks ilgam laikui, o vitaminų turėjo užtekti vieniems metams. O ką rado? Dideliam geradariui nustebeimui - visai nieko nerado! Kas atsitiko? Kaip dažnai atsitinka - patys tarnautojai pavogė nuo alkanų benamių vaikų. Jokios gėdos, nei sąžinės ten mūsų tautiečiai neturi, skriaudžia vaikus, ne tik senus invalidus. Ko verti mūsų pačių giminės - lietuviai?... Argi šita amerikietė mėgins antrą kartą vežti dovanas nuskurdusiui Lietuvai???

Kas dar keisčiau, kaip prelegentė tvirtino, kad tokiais atvejais nedaroma jokių paieškų, nes per mažas objektas. O be to, dar nėra prarasto įstatymo tokiems vagišiams bausti. (Sic! Red.)

Antras panašus vagystės atvejis man liko atmintyje: Kažkas pamatė, kad kioske pardavinėjami vaistai ir pranešė CARITUI. CARITO moterys nuėjo pasižiūrėti ir rado, kad pardavinėjama iš dėžės, priklausančios CARITUI. Pardavėja pasakė, kad jai kažkoks nepažįstamas vyras atnešė ir tą dėžę jai pardavė. Lietuvos įstatymai leidžia laisvai tokia prekyba užsiimti, o CARITAS jau nebūtinai teisės tos pavogtos dėžės atsiimti, nes ji pardauta. Pagal tokius įstatymus, kaip kalbėtoja aiškino, neapsimoka pavogto daikto ieškoti, nes vistiek nėra įstatymo vagims bausti. Atrodo, kad ir patys žmonės neprotestuoja dėl šios nenormalios padėties, nereikalauja, kad prarastų įstatymą. O vyriausybė per mažai dėmesio kreipia į kasdieninio gyvenimo problemas, kurias reikėtų skubiai išspręsti. Nenuostabu, kad daug lietuvių dėl to nusivylę, kaip sakė prelegentė. Šiuo metu jau tik vienas trečdalis palaiko Sąjūdžio programą, o kiti du trečdaliai - palaikytų sovietinę valdžią, kurios jau nėra, bet kuri, turbūt slapta kuriasi. Tai baisios naujienos! Ir kokia Lietuvos ateitis?

Daktarė su gailesčiu kalbėjo apie blogėjančią padėtį Lietuvoje, ne tik materialią bet ir moralią. Krintama palengva žemyn. Nepriklausomybės atgavimo entuziazmas atvėso.

Nėra abejonės, kad prie sovietinės propagandos vėl šliejais visi tie, kurie yra skurdžiausioje padėtyje (invalidai, seneliai ir labai riboto išsilavinimo žmonės). Jie nusivylę, kadangi pagalbos iš niekur negauna. Mato, kad ir šalpos organizacijos jų neaprupina dėl nesąžiningų tarnautojų elgesio. Jų vienintelė viltis - "persirengęs" komunizmas, nes šie vėl žada "naują rojų". Šalia šitos klampynės, gal ir sovietiškoji armija stovi. Jie taip giliai įleidę šaknis į Lietuvos žemę, kad nė nemano išeiti. Jokie pažadai ar nauji įstatymai jų neliečia.

Po paskaitos sekė padėka ir gėlių įteikimas. Publika skubėjo prie turtingo kavos ir pyragaičių stalo. Ten dalinosi išpužiais. Dalyvavo apie 300 klausytojų. Kalbėtoja buvo iškviesta Lietuvių Katalikių Moterų draugijos abiejų parapijų ir CARTAS rėmėjų būrelio rūpesčiu.

Alijošiūtė

LIETUVIŲ KREDITO PARAMA KOOPERATYVAS

MOKA:

5.50% už 90 dienų term. indėlius
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius
5.75% už 1 m. term. indėlius
6.25% už 2 m. term. indėlius
6.75% už 3 m. term. indėlius
6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
6.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
7.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
7.75% už 3 m. GIC invest. pažym.
6.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
6.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
7.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
7.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
6.25% už OHOSP (variable rate)
5.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
5. % kasd. pal. sąsk. virš 10.000
3.50% už kasd. pal. čekių sąsk.
3.50% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk.
(US dol. Sav. Acc.)

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės elgoje.

AKTYVAI VIRŠ 94 MILIJONŲ DOLERIŲ

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaikų, kelionės čekiai (American Express).

MasterCard Kredito kortelė su PARAMOS vardu

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai - nuo 9 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniai ir penktadieniai - nuo 9 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniai - nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų. **BŪSTINĖ:** Lietuvių namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6 **TELEFONAS:** 532-1149.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniai - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniai nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. **SKYRIUS ANAPILYJE:** Sekmadieniai nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 5.50 %
180-364 d. term. ind. 5.50 %
1 metų term. indėlius 5.75 %
2 metų term. indėlius 6.25 %
3 metų term. indėlius 6.75 %
1 metų GIC-mėn. palūk. .. 6.25 %
1 metų GIC-met. palūk. .. 7.25 %
2 metų GIC-met. palūk. .. 7.75 %
3 metų GIC-met. palūk. .. 8.00 %
RRSP, RRIF ir OHOSP ... 6.25 %
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 7.25 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 7.75 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 8.00 %
Taupomąją sąskaitą 5.25 %
Kasd. pal. taupymo sąsk... 5. %
Kasd. pal.čekių sąsk.iki ... 3.50 %

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valrias sąskaitas).

AKTYVAI PER 52 MILIJONUS DOLERIŲ

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas
nuo 10.75 %
Sutarties paskolas
nuo 10.75 %
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 8.50 %
2 metų 9. %
3 metų 9.50 %
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 8.50 %

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniai - 9 v.r. - 5 v.p.p.

Profesionaliam nekilnojamam turto įvertinimui prašome skambinti

Tel: 233-4446

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480

Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nuotr: Stepo Varankos

Aldona Jankaitienė, Zofija Pacevičienė, Elena Prialgauskienė, Angelė Kulnienė, Renė Zubrienė ir Genovaitė Bijūnienė.

REVIZIJOS KOMISIJA: A. Sukauskas ir H. Sukauskas. NOMINACIJŲ KOMISIJA: Kazimieras Batura, Rimas Sonda ir Petras Butėnas.

Praktika rodo, kad tokiam dideliui susirinkimui suorganizuoti ir jį tvarkingai atlikti, yra reikalinga nemaža grupė žmonių, o jų ne visada galima prisiskaičiuoti. "Parama" šį darbą atliko be priekaištų. Čia galima pastebėti, kad kažkodėl Lietuvių Namuose vis kartojasi problemos su mikrofonais.

Susirinkimą atidarė valdybos pirm. D. Vaidila, pakviesdamas vicepirm. H. Stepaitį paskelbti metų laikotarpyje mirusiųjų narių pavardes ir pagerbti juos minutės susikauptimu. Nuo 1991.3.6 d. iki 1992.3.5 d. mirė 74 nariai. Pirmasis - Pranas Bulka, paskutinis - Jeronimas Cicėnas.

Pirm. D. Vaidila savo pranešime pareiškė, kad mes ne tik žinome, bet ir ne vienas pajutome, taip pat ir "Parama", kad praėjusieji metai Kanadoje ekonominiai nebuvo sėkmingi. Bedarbių skaičius padidėjo iki 10%. Daug įmonių ir fabriku užsidarė arba bankrutavo. Sutaupų procentai nukrito iki 40-50%. Kanados doleris rinkoje nėra pastovus. Pirkėjų skaičius namams, mašinoms, baldams ir kitiems produktams labai sumažėjo.

Ontario provincijos ekonominė padėtis 1991 m. buvo blogesnė negu kitų. Priežastis: tarptautinė ekonominė padėtis. Taip pat Laisvos prekybos pasekmės. Prekių GST mokesčiai. Apsipirkimai JAV-ėse (cross the border shopping). Žmonių nepasitikėjimas dabartine vyriausybe taip pat neprisideda prie stipresnės krašto ekonomijos.

1992 metų pradžia rodo nepalankių sąlygų pagerėjimą. Centrinio Kanados banko politika sustabdyti infliaciją jau rodo geresnius rezultatus. Tikimasi, kad kainų ir algų kontrolė pagerins 1992 metų ekonomiką. Didėjanti konkurencija visose srityse, taip pat ir kredito kooperatyvuose skatina ir kitas finansines institucijas stiprinti akciją, pritraukti daugiau klientų. "Paramai" vienas iš svarbiausių tikslų - turėti savo narių pasitikėjimą.

Nuo 1991 m. pabaigos federalinė valdžia kredito kooperatyvams įvedė pakeitimų. Dabar kooperatyvai turės lygias tieses su kitomis finansinėmis institucijomis, 1992 m. bus įvestas naujas kredito unijų aktas. /b.d./

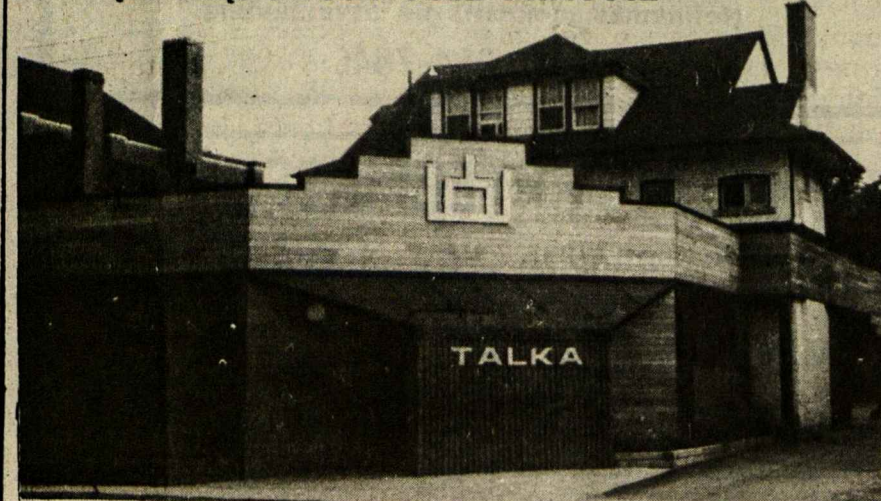
hamilton

PAGERBDAMI MIRUSIUS, REIKŠDAMI UŽUOJAUTĄ
ARTIMIESIEMS, JŲ ATMINIMUI KANADOS LIETUVIŲ
FONDUI AUKOJO:

• A.a.Feliksas KRIVINSKO atminimui: \$100 - A.A.Vaičiūnai, Toronto, Ont., \$40 - D.A.Jankūnai; po \$20 - A.Žemaitytė, E.L.Klevai ir dukra Margarita;

• a.a. Veronikos STANAITIENĖS atminimui: \$25- K. Meškauskienė;

• a.a. Antano ŽEMAIČIO atminimui sūnus Saulius su šeima- \$100.
VISIEMS - širdingai dėkoja KLF

VIENINTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE,
IŠIKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6
TEL: 544-7125

AKTYVAI PER 36 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 5%
santaupas 4.25%
kasd. pal. taupymo s-ta ... 3.75%
90 dienų indėlius 6.25%
1 m. term. indėlius 7. %
1 m. term. ind. mėn. pal. 6.5%
3 m. term. indėlius 8. %
RRSP ir RRRF (pensijos) 5. %
RRSP ir RRRF 1 m. 7. %
RRSP ind. 3 m. 8. %

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 13.25%
nekiln. turto pask. 1 m. 8.75%
nekiln. turto pask. 3 m. ... 10.25%
Nemokamas čekių ir sąskaitų
apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santaupų
dydį iki \$2.000 ir
asmeninių paskolų
drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 v. ryto iki 5 v. p.p., trečiadieniais - nuo 10 v. r. iki 1 val. p.p.; penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro. Liepos-rugpjūčio mėnesiais uždaryta.

SKAUTAI GERAI PASIRODĖ
"MULTICULTURAL DAY"
RENGINYJE

Montrealio skautų "Geležinio Vilko" tuntininkas skautas Vytis Gintaras Nagys gavo pakvietimą surengti parodėlę, atstovaujant lietuvių skautus Boy Scouts of Canada Centre 1992 m. balandžio mėn. 4 dieną.

Toje "Multicultural Day" programoje dalyvavo įvairių Montrealio tautybių skautų grupės: lietuviai, italai, kiniečiai, armėnai, egiptiečiai, vietnamiečiai, sansalvadoriečiai, izraelitai, graikai, indėnai.

Puikiose patalpose, gerose salėse išsiriškio pasiekti įvairiai apipavidalinti stalai. Vieni turėjo vos keletą rodučių, kitur matėsi pačių skautų pagamintos lėlės iš papier-maché ir ekranul kartoninė dėžė, kurios iškarpoje buvo rodomos skaidrių serijos. Vietnamiečių skautų stalas traukė akį kelių rusių styginių muzikos instrumentais, ir ant sienos - meniškos, didelės jų kilmės krašto kasdieninio gyvenimo nuotraukos. Armėnija sudomino ne vien rankų darbais, bet ypač senųjų knygų parodėle, kur matėsi kaip buvo sukurtas armėnų alfabetas iš gamtos gyvųjų ir augalų piešinių. Su noru visi atsakinėjo į klausimus, rodė savo žemėlapius, lankstinukus ir kt. Kai kurie vaišino savo tradiciniais sausainiais ar orientališka kava. Gausūs ir įdomūs rodiniai ant indėnų stalo: kasdieninio gyvenimo reikmenys, tradicinės puošmenos, rankų darbai, ritualiniai daiktai, žemėlapiai, legendų knygelės. Pats

• DLK ALGIRDO Šaulių Kuopa rengia savo veiklos 25 m. sukaktuvių paminėjimą Jaunimo Centre. Ta proga vyks ir VILNIAUS Šaulių Rinktinės Kanadoje suvažiavimas bei naujos valdybos rinkimai.

Koncerte gegužės 16 d. dainuos sol.Gina Čapkauskienė iš Montrealio ir Hamiltono AV P-jos choras, vad. muz. Darijos Deksnytės.

42-OSIOS ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS TORONTE

Raketbolo varžybos vyks tik sekmadienį, gegužės 10 d., 9:00 AM, Racquet & Fitness Academy, 401-405 West Mall, Etobicoke, Ont. Tel. (416)-622-2494; Programoje - individualinės varžybos - vyrams (neriboto amžiaus), moterims (neriboto amžiaus) ir senjorams (45 m. ir vyresniems).

Skvašo pirmenybės vyks tik šeštadienį, gegužės 9 d., 9:00 AM, Humber College, 205 Humber College Blvd., Etobicoke, Ont. Programoje - individualinės varžybos - vyrams ir moterims (neriboto amžiaus) ir senjorams (45 m. ir vyresniems).

Raketbolo skvašo dalyvių registracija atliekama iki gegužės 1 d. imtinai, pas šių varžybų vadovą Mrs. Sharon Akelaitis, 53 Oakfield Dr., Etobicoke, Ont. M8Y 1N3. Telefonas: (416)-253-0943.

Lauko teniso pirmenybių programa: Vienetai - vyrų A, vyrų B, vyrų 35-44 m., vyrų 45-54 m.; vyrų 55-64 m., vyrų virš 64 m., jaunių (žemiau 19 m.); moterų (neriboto amžiaus), moterų virš 34 m., mergaičių (žemiau 19 m.). Dvejetai - vyrų ir mišrus.

Lauko teniso varžybos vyks šeštadienį 8 AM ir sekmadienį 9:00 AM, York Universiteto aikštėse, prie Tait McKenzie Bldg., 4700 Keele St., North York, Ont.

Lauko teniso dalyvių registracija iki balandžio 25 d. imtinai, pas ŠALFASS teniso vadovą: Dr. Algis Barauskas, 3018 Patch Dr., Bloomfield Hills, MI 48013, USA. Tel. (313)-258-6535.

Šachmatai vyks Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St., Toronto, Ont. Telefonas: (416)-532-3311. Programoje - 5-kių ratų turnyras šveicarij sistema. Trys ratai šeštadienį ir 2 sekmadienį. Laiko riba - 90 min. "Sudden Death". Pirmo rato pradžia - šeštadienį, 9:30 AM. Registracija nuo 8:30 AM. Laimėtojai tenka Dr. Algirdo Nasyčio Atminimo Pereinamoji Taurė, įsteigta 1982 m. Taipogi bus piniginių premijų.

Šachmatų dalyvių registracija atliekama iki gegužės 1 d. imtinai, pas turnyro vadovą: Juozas Chrolavičius, 101 Hunter St. E., Hamilton, Ont. L8N 1M5. Tel. (416)-648-0511 namų; (416)-522-2704 darbo.

Bendros Informacijos:

Visi žaidynių dalyviai, tiek klubai tiek ir individai privalo būti atlikę metinę ŠALFASS narių registraciją 1992 m. savo apygardose ar centro valdyboje.

Papildomų informacijų reikalauja kreiptis į sporto klubus, žaidynių paskirų sporto šakų vadovus ar tiesiai į žaidynių org k-to pirmininką Rimą Miešį.

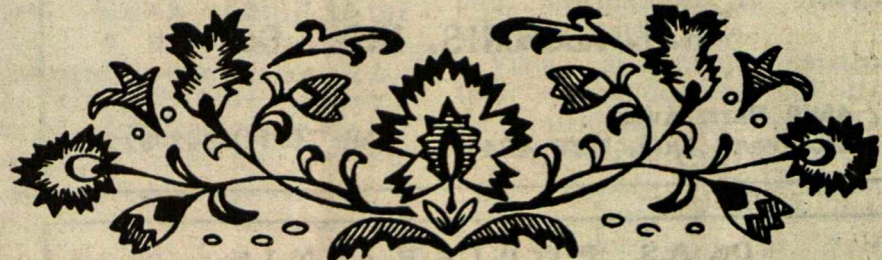
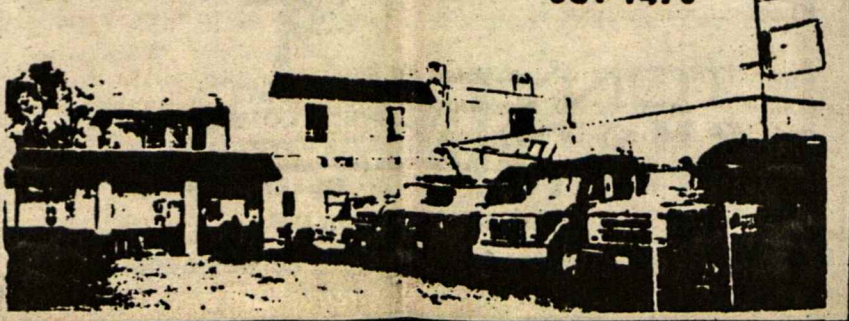
Žaidynių dalyvių apgyvendinimo koordinatorius yra Arūnas Morkūnas (416)-762-6220.

Kaip svečiai, žaidynių vyrų A krepšinyje dalyvaus iškili Lietuvos komanda - Panevėžio Lietkabelis, pakviestas žaidynių organizacinio komiteto.

ŠALFASS CENTRO VALDYBA

GUY
RICHARD
ROOFER - COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogodengys
GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja.
Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

Modernios Koplyčios

MIRUSIEJI:

• NIKODEMAS GAILIUS mirė kovo mėn. 30 d. Palaidotas iš Aušros Vartų Parapijos šventovės.

• ONA SAKALIENĖ-DE-RENCIŪTĖ, 82 m., staiga mirė savo namuose. Liko vyras Antanas, sesuo Bronė Rudzevičienė. Montrealyje ir kita sesuo Lietuvoje, seserėčios, seserėnai, jų šeimos ir kiti artimieji.

Palaidota iš Šv. Kazimiero Parapijos šventovės Notre Dame des Neiges kapinėse.

Užuoja mirusiųjų artimiesiems.

• AV P-joje Rekolekcijos pravedamos kas vakarą, 7 val., nuo balandžio 13 d., ir baigiasi Velykų rytą su Prisikėlimo Mišiomis. Rekolekcijoms vadovauja svečias Algis Kildušis-Raudonė P-jos klebonas.

VERBŲ Sekmadienį, prieš 10 val. Mišias, šventinamos verbos.

• Inž. Algis Kličius persikėlė gyventi į Torontą, kur nuolatini dirbs. Čia pasižymėjo plačia visuomenine veikla. Mums jo čia labai reikėtų.

• Lietuvių Katalikų Moterų D-jos Montreallio skyriaus valdyba šaukia narių SUSIRINKIMĄ. Seselių Namuose balandžio mėn. 26 d., po 11 val. Mišiu.

Bus rodomos skaidrės iš kelionių po Aliaską. Susirinkusieji bus pavalinti kava ir pyragais. Valdyba.

MUZIKOS POPIETĖ

Š.m. kovo mėn. 29 d. popietė buvo skirta Lietuvos Filharmonijos smuiko ir soprano solistams- Vidai Bičkutei, Algirdui Stulgii ir Toronte gyvenančiai pianistei Leokadijai Paulauskaitei-Kanovičienei. Rengė Montreallio AV P-

IŠNUOMOJAMAS

5 kambarių butas visai arti Langelier Metro stoties. Laisvas dabar.

Tel: 256-0591

DĖMESIO:

Jei norite pasigrožėti LIETUVOS PAVASARIU, skirkime kartu iki gegužės 22 d., su lenkų bendrovės BOEING lėktuvu už 800 dol. (į abi puses) į Vilnių, nenakvojant Varšuvoje. Dėl smulkesnės informacijos skambinkite Sandrai Pakulienei tel: 259-5627, po 5 val. vakaro.

Dr. PHILIP STULGINSKIS

Dental Surgeon

Dantų gydytojas-Chirurgas

8606 Centrale, (kamp. 45 Av.) Suite 209, LASALLE, Qué. H8P 1N5, tel: 364-4658

Dr. MICHEL HUYNH

Dantų Gydytojas-Chirurgas

(pav. dr. J. MALIŠKOS biuras)

1440 St. Catharine St., W. Suite 701 Tel: 866-9297 Montreal, P.Q. H3G 1S5

M. CUSSON VAISTINĖ

7635 Central St., Ville LaSalle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9-10 v.v.

Šeštadieniais nuo 9 - 9:30 v.v.

Sekmadieniais: nuo 10- 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365-0505

ROYAL VICTORIA HOSPITAL,

687 Pine Ave, West, Montreal, Que. H3A 1A1

Tel: (514)-842-1231, Ext. 1663

H.J. ADOMONIS, M.D., C.M.

4589 Park Ave., Montreal, Que. H2V 4E4

Tel: (514)-842-9211.

Dr. A.S. POPIERAITIS

B.A. M.D. MSc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING

1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Qué. H3G 1L5

Tel.: 931-4024

Notarė

RŪTA POCAUSKAS-RUDINSKAS

L.L.L. D.D.N.

1155 rue Metcalfe, Suite 1143

SUN LIFE BUILDING.

Montreal, Québec, H3B 2V6

Fax: 871-1784; Tel: 871-1430.

LAIKRAŠČIO

Nepriklausoma Lietuva

SPAUDOS VAKARAS

1992 m. GEGUŽĖS mėn. 2 d. ŠEŠTADIENIS 6 val.v.

Aušros Vartų parapijos salėje

1465 rue de Sève, Montreal.

PROGRAMOJE: Montreallio Jaunimo grupė "Aušra"

- Muzika - Jono Šulmistro
- Pietus ruošia M. Vaupšienė
- Loterija • Baras

ĮEJIMAS: \$12.50

VISUS MALONIAI KVIEČIAME ATSLANKYTI. SAVO DALYVAVIMU PAREMSITE SPAUDĄ!

"NL" Valdyba

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS „LITAS“

METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

įvyks 1992 m. gegužės mėn. 3 d. SEKMADIENI 4 val. p.p.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE

3426 Parthenais, Montreal

Kandidatų į Valdybą ir Komisijas pasiūlymai turi būti padaryti raštu dviejų Unijos narių, turėti kandidatų sutikimą ir įteikti Unijos sekretoriui ne vėliau kaip 5 dienas prieš susirinkimą.

REGISTRACIJA: nuo 3-4 val. p.p. Atsineškite nario knygučes.

Kandidatų siūlymo formas galima gauti visuose LITO skyriuose.

"LITO" VALDYBA

jos Choras. Koordinatorius sol. Antanas Keblys ir kiti rūpinosi, ar ateis pakankamai klausytojų į tokį renginį, nes ne paslaptis, kad specialiai besidominčių koncertine muzika mūsų tarpe nėra tiek daug.

Pasirodo, kad esame pasiilę ir rimto koncerto, ir iš Lietuvos Filharmonijos menininkų, - neįprastos sudėties muzikinis trio stipriai patraukė dėmesį, nes salėje susikaupė klausėsi daugiau kaip pora šimtų tautiečių, matėsi ir svečių iš toliau.

Solistai pasirinko, galima sakyti, 4-ių stilių-nuotalkų kompozitorius. Koncerto ne tik solistas, o jo ir širdis, iš karto sujungęs klausytojus ir sceną, buvo smuikininkas Algirdas Stulgys. Nuoširdžiai pasveikinęs visus, trumpais komentarais apibūdindamas, įvedė mus į kūrinius kompozitorių- Vitalli, Marcello, Scarlatti, Haendel, Luzzi, B.Dvariono, V.Paltanavičiaus, F.Bajoro ir kt. Apibūdindamas kūrinių charakterį, papasakojo ir vieną kitą epizodą, surišą su Lietuvos Filharmonija. Pav. sužinojome, kad garsusis smuikininkas Isaak Stern'as grojo B.Dvariono "Prie ežerelio", kad ir Vyt.Landsbergis ir šio koncerto pianistė Leokadija buvo B.Dvariono mokiniai.

Haendel'io "Krašte Brangus" buvo skirtas žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminimui, o solistės Vidos Bičkutės, lydinčios pianistei padainuota daina "Ne margi sakalėliai"- J.Tallat-Kelpšos, paskyrė poetui Henriui Nagiui, gyvenančiam čia, Montrealyje ir pernai pirmą kartą apsilankiusiam Lietuvoje.

Malonu buvo išklausyti ir Dvoržak'o, Kreisler'io, Brahms'o, Puccini kūrinių, pakaitomis ar įvairiai pasiskirstant, atliekamų smuiko, dainininkės, piano.

Sol.Vida Bičkutė geros dainavimo mokyklos, gražaus tembro balsu ir simpatišku kontaktu su publika gražiai jungėsi į programą.

Dainavo kūrinių originalia kalba, ypač lanksti linksmos nuotaikos arijose. Iš klausytojų teko išgirsti, kad būtų buvę labai įdomu paklausti žinomų arijų lietuviškai. Mažiau žinomų būtų naudinga turėti programoje vertimų į lietuvių kalbą.

Tarpe rimtų ir romantiškų kūrinių pasidžiaugėme ir humoru. Smuikininkas visus pralinksmino, sukurdamas garsų efektus ankstaus ryto Lietuvos kaime, lenkiškosios mazarokos ir beveik išgąsdino išmontavęs vieną smičiaus galą - ir pagrojęs visomis keturiomis stygomis iš karto, šokį.

Pasigirdus Naujallio-Malronio "Lietuva, Brangi" - visi susiliejome į vieną ir tą patį jausmą. Daugiau neseniai kabėjo Damoklo kardas... Sustojome tradicija tapusi šiai nuostabiai dainai - ir įsijungėme daina.

Pianistei Leokadijai Paulauskaitei-Kanovičienei teko didelis programos krūvis, nes reikėjo groti su vienu ar kitu solistu, ar su abiem kartu. Jos patyrimas čia tvirtai pasireiškė.

Apdovanoti gražiais korsažais, smuikininkas specialia dovanėle, palydėti gausių, nuoširdžių plojimų, muzikai galėjo atsigaivinti kartu su visais atsilankiusiais gera kava, skaniais pyragais.

Sceną elegantiškai apipavidalino koncertinei nuotakai choristė Teresė Mičkienė. Birutė Nagienė

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų palų
- * Saugojimas vasaros laiku (storage)
- * Taisau ir remodeliuoju
- * Siuvu ir parduodu

1449 rue St.Alexandre Suite 500 A. Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai:

844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
5220 ch. QUEEN MARY rd.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H3W 1X5

Tel. 481-8608

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Seve, Montreal, Qué. H4E 2A8

Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIUS: 3907A Rosemont Boulv.

AKTYVAS - VIRŠ \$29,000,000. REZERVAS - VIRŠ MILIJONO.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. 7¼%	Taupymo special 4¼%
Certifikatus 2 m. 7¾%	Taup. su gyvyb. dr. 3¾%
Terminuotus indėlius:	Taupymo kask. 4 %
1 metų 6¼%	Einamos sask. 3¼%
180 d. - 364 d. 6 %	
120 d. - 179 d. 5¾%	RIFF - RRSP term. 1 m. ... 7¼%
60 d. - 119 d. 5¾%	RRIF - RRSP term. 2 m. ... 7¾%
30 d. - 59 d. 4¼%	RRIF - RRSP taup. sask. ... 4¼%

IMA UŽ:

Nekilnojamą turtą - nuo 8¾%; Asmenines - nuo 19%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS:

1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirm., antr., treč. 9.00-3.00	Pirmadieniais 10.00- 2.00
Ketvirtadieniais 12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais 10.00- 6.00	2.00-6.00

CFMB

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAI • AUTOMOBILIAI • PREKYBA • ATSAKOMYBĖ

3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 722-3545; Fax: 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ A.I.B., DONNA SVRAKA A.I.B.

PETRAS ADAMONIS C.I.B. Res: 256-5355

Greitas ir tikslus pataravimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

PARDUODAME APARATŪRA, TINKAMĄ LIETUVAI:

video kameras, video įrašymo aparatus, televizijas, radijas, magnetofonus, bevielus telefonus gausite papigintomis kainomis pas: **LEON SERVICE,** 5887 Sherbrooke St. W. Montreal tel: (514)-488-3363; Toronte tel: (416)-886-7659.

Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa, National Panasonic M7, GVC, NEC, SONY, SANYO

Two cassette radio - \$89. Video nuo \$299.

Video camera \$1299.

Pervedame Lietuvos video kasetes į kanadietišką sistemą ir atvirkščiai.

ZIENKA PLUMBING

24 VALANDŲ PATARNAVIMAS

• LIETUVIAMS NUOLAIDA:

Neimamas mokestis už atvažiavimą.

TEL.: 254-7846

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. HIT 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUMU, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

Savininkas - Mike OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Qué. H2A 2A5

Tel: 721-9496; res: 729-2446